

Yohaannisi S'aafeedda Mishiraachchuwaa K'aalaa Geluwaa

Yohaannisi s'aafeedda mishiraachchuu, Yesuusi ashuwaa mayyiide asaa gidduwaan beetteedda De'uwaa S'oossaa K'aalaa gidiyaawaa k'onc'c'issee. Ha mas'aafay bare huup'ew k'onc'c'issiyaawaadan ha Mishiraachchuwaa K'aalay s'aafetteeddawe, Aa nabbabiyaa Asay Yesuusi asaa ashshiyaa d'aliyaa gidiide yaanawaa geetetteedda S'oossaa Na'aa gidiyaawaa ammanana malanne aan ammano gaasuwaan med'inaa de'uu untunttoo de'anawaa untuntu erana mala s'aafetteedda (20:31).

Mishiraachchuwaa K'aalaw koyro shaakuu Med'inaa S'oossaa k'aalayenne Yesuusinne ittuwaa gidiyaawaa odi simmiide, Yesuusi ashshiyaawaa gidiide yaana geetetteedda S'oossaa Na'aa gidiyaawaa bessiyaa dumma dumma malaatatuwaa shiishshee. Hewaappe kaalliide k'ay ha malaatatuwaappe beetteedda ayfiyaa odiyaa taarikatuu kaalliino. Ha kifilii itti itti Asay Yesuusan ammaniide, Aa kaalliyaawantta gideeddawaa odee; haratuu k'ay Aa ayaw is'seettenttonne aan ayaw ammanokko geeddento odiino. (Shemppuwaa 13–17) Yesuusi oyk'etteedda omarssi aw Aa kaalliyaawanttunna ay keena mino ittipetetsay de'inttonne, k'ay I kak'ettanaw mateedda wonttetsa gallassi untunttoo gigettana malanne minnana mala I haasayeedda k'aalaa odiino. Wurssetsaa

shemppatuu Yesuusi oyk'etteeddawaanne
 pirddaw shiik'eeddawaa, Aa kak'uwaanne Aa
 dendduwaa, k'aykka dendduwaappe guyyiyaan
 barena kaalliyaawanttoo I k'onc'c'eedda hanotaa
 odiino.

Yohaannisi Godaa Yesuusi Kiristtoosa baggana
 beettiyaa Med'inaa De'uwaa k'onc'c'iyaan
 bessiyaa ha aad'd'o keekatetsay ha"ippe
 doommiide Yesuusi oge, tumanne de'o
 gidiyaawaa ammaniyaawanttussa. Yohaannisi
 s'aafeedda mishiraachchuwaa k'aalaa
 haratuwaappe dummayiyaawe, ayaanaa
 tumatetsatuwaa tamarissanaw de'uwaa ubbaan
 Asay meezeteedda k'aalatuwaa go"ettiyaa
 diraassa. Hewanttukka, haatsaa, sooluwaa,
 poo'uwaa, hentsanchchaa, dorssaa, woyniyaa
 mitsaa, woyniyaa ayfiyaanne hewantta
 malatiyaawantta.

Woshummaadde oyk'etteedda mishiratti
 taarikiyaa 7:53—8:11 c'ora biletsatuunne beni
 mas'aafatuu barenttun gujjikkino; haratuu
 Yohaannisa mishiraachchuwaan 21:24 ppe
 guyyiyaan gelissiino; haranttu k'ay Luuk'aasa
 mishiraachchuwaa Luk'. 21:38 ppe guyyiyaan
 gelissiino; itti beni s'aafetteedda biletsay
 Yohaannisa mishiraachchuwaa 7:36 ppe
 guyyiyaan gelisseedda.

Shemppatuwaa Ubbatoo Imetteedda K'antsa K'ofatuwaa

Ha Mas'aafaa s'aafeeddawaa k'ofaa 1:1-18
 S'ammak'iyaa Yohaannisanne Yesuusa koyro
 kaalleeddawantta 1:19-51
 Yesuusa oosuwaa doometsaa 2:1—12:50

Yerusalaameninne izi yuushshuwaan
wurssetsaa gallassatuwaan haneedda
Yesuusa oosuwaa 13:1–19:42
Godaa Yesuusa dendduwaanne k'onc'c'etsaa
20:1-31
Wurssetsaa k'utiyaa, Galiilaan zaariide barena
kaalliyaawanttoo Yesuusi k'onc'c'eeddawaa
21:1-25

De'uwaa K'aalaa

¹ K'aalay koyro de'ee; k'aalaykka S'oossaanna
ittippe de'ee; k'aalaykka S'oossaa.

² I koyroppekka S'oossaanna de'ee.

³ Ubbabay k'aalaa baggana med'etteedda.
Med'etteeddabaan ubbabaan I baynnaan
ittibayenne med'ettibeenna.

⁴ Aan de'uu de'ee; de'uu asaw poo'uwaa.

⁵ Poo'uu d'umaan poo'ee; d'umay poo'uwaa
s'oonibeenna.

⁶ S'oossaappe kiitetti yeedda Aa suntsay
Yohaannisa geetettiyaa itti bitanii de'ee.

⁷ Asay ubbay Aa baggana ammanana mala,
poo'uwaabaa markkattanaw yeedda.

⁸ Poo'uwaabaa markkattanaw yeeddappe attin,
I bare huup'ew poo'uwaa gidenna.

⁹ Ikka tumu poo'uwaa gideeddawe asaw
poo'issanaw ha sa'aa yiyaawaa.

¹⁰ K'aalay alamiyaan de'ee; S'oossay K'aalaan
alamiyaa med'd'eedda; shin alamii Aa eribeenna.

¹¹ I bare baggatuwaakko yeedda; shin untunttu
Aa shiishshi akkibeykkino.

12 Gidoppe attin I barena shiishshi akkeedda ubbatoo, bare suntsaan ammaneeddawanttoo, S'oossaa naanaa gidana mala, maataa immeedda.

13 Unttuntu S'oossaappe yeletteeddinoppe attin, Asay yeliyaa maaraan woy ashuwaa sheniyaan woy attuma asaa sheniya s'alalaan yelettibeykkino.

14 K'aalay asaa gidiide, aad'd'o keekatet-saaninne tumatetsaan kumiide nu gidduwaan de'eedda. Nuuni, I bare aabboo itti Na'aa gidiide akkeedda aw de'iyaa bare Aawuwaa bonchchuwaa be'eeddo.

15 Yohaannisi aabaa bare kooshshaa d'ok'k'u ootsiide, «Taani, «Taappe kaala yiyaawe taappe bollaa; ayaw gooppe, ta yeletanaappe kasenna I de'iyawaa» gaade hinttenttoo odowe hawaa» yaagi markkatteedda.

16 Nuuni ubbay Aa kumentsaa aad'd'o keekatet-saan palaheedda anjuwaa akkeeddo.

17 S'oossay higgiiyaa Muse baggana immeedda; shin aad'd'o keekatetsaynne tumatetsay Yesuusi Kiristtoosa baggana yeedda.

18 S'oossaa be'eedda Asay ooninne baawa; bare Aawuwaa matan de'iyaa bare huup'ew S'oossaa gideeddawe itti Na'aa s'alalay aabaa markkatteedda.

S'ammak'iyaa Yohaannisa Markkatetsaa

(Mat. 3:1-12; Mar. 1:1-8; Luk'. 3:1-18)

19 Yerusaalamen de'iyaa Ayihudatuwaa ayissiyaawanttu k'eesatuwaanne Leewatuwaa Yohaannisakko, «Neeni oonee?» giide Aa oochchana mala kiittina, Yohaannisi untunttoo markkatteedda markkatetsay hawaa.

20 Yohaannisi, «Taani Kiristtoosa gidikke» yaagiide geeshshi markkatteeddawaappe attin, markkattussaa is's'ibeenna.

21 Unttuntu, «Yaatina, neeni oonee? Neeni Ee-laasee?» yaagiide oochcheeddino.

Yohaannisi, «Aa gidikke» yaageedda.

K'aykka unttuntu, «Neeni nabee?» yaagiide oochcheeddino.

Yohaannisi, «Gidikke» yaagi zaareedda.

22 Unttuntu, «Yaatina neeni oonee? Nuuni nu-una kiitteeddawanttoo odana mala, neeni neena oona gay?» yaageeddino.

23 Yohaannisi zaariide, «Nabiyaa Isiyaasi geed-dawaadan, woraan bare k'aalaa d'ok'k'u ootsiide, « «Godaa ogiyaa sitti ootsite!»

giyaa kooshshay tawaa» yaageedda.

24 K'ay Parisaawatuu kiitteedda asatuu

25 Yohaannisa, «Neeni Kiristtoosa woy, Eelaasa woy nabiyaa gidana d'ayooppe, yaatina ayaw s'ammak'ay?» yaagiide oochcheeddino.

26 Yohaannisi, «Taani haatsaan s'ammak'ay; shin hinttenttu erennawe ittuu hawaan hinttenttu gid-duwaan de'ee.

27 I taappe kaala yee. Taani Aa c'aammaa k'ashuwaa billanawukka bessikke» yaagi zaareedda.

28 Hawe ubbay Yorddaanoosa Shaafaappe hefintsa bagga Yohaannisi s'ammak'iyaasaa Biitaaniyaan haneedda.

S'oossaa Orgge Dorssaa

29 Yohaannisi wonttetsa gallassi Yesuusi barekko yiyaawaa be'iide, «S'oossaa orgge dorssaa,* Alamiyaa asaa nagaraa d'ayissiyaawe, hawesh!

30 Taani, «Taappe kaala ittuu yaanawaa; I taappe bollaa; ayaw gooppe, ta yelettanaappe kasenna I de'iyawaa» gaade odeeddawe hawaa.

31 I oonentto taani erikke; shin Israa'eeliyaa asaw Aa k'onc'c'issanaw haatsaan s'ammak'aadde yaad» yaageedda.

32 Yohaannisi markkattiidde, «Geeshsha Ayyaanay saluwaappe harap'p'iyadaan wod'd'ishiinanne Aa bollan uttishshin, taani be'aaddi.

33 Taani Aa erikke; shin haatsaani s'ammak'ana mala taana kiitteedda S'oossay, «Geeshsha Ayyaanay wod'iide, itti asaa bolla shemppishshin, neeni be'ana; ikka Geeshsha Ayyaanaan s'ammak'ee» yaagiide taw odeedda.

34 Taani hewaa be'aaddi; I S'oossaa Na'aa gidiyaawaakka markkattay» yaageedda.

Yesuusi Koyro Barena Kaalliyaawantta Dooreedda

* 1:29 S'oossaa orgge dorssaa: Paasigaa (kessuwaa), Ayihude asatuwaa payduwaan Niisaan geetettiyaa agenaa gidiide Top'p'iyaa asaa payduwaan laappuniyaanne hosppuniyaa agenatuwaa. Ayihude asaan Paasigaa geetettowe, S'oossay Israa'eeliyaa asatuwaa Gibs'eppe wolk'k'aama malaataan kesseedda wodiya gidiyaa di-raassa. Wog. 23:5-8 s'eellite. S'oossaa Orgge Dorssaa, Ooratsa C'aak'ukaan Kiristtoosan s'eeseetto gaasuu, I ha alamiyaa asaa hayk'oo barena aatsi immiide med'inaa muraappe kessi akko di-raassa. 1 K'or. 5:7; 1 P'es'. 1:18-19 s'eellite.

³⁵ Wonttetsa gallassi Yohaannisi shirettiidekka barena kaalliyaawantuppe laa"atuwaanna ittippe ek'k'eedda;

³⁶ I Yesuusi aad'd'ishshin be'iide, «S'oossaa dorssay hawesh!» yaageedda.

³⁷ Yohaannisa kaalliyaa laa"atuu Yohaannisi giyaawaa sisiide, Yesuusa kaalleeddino.

³⁸ Yesuusi barena kaalliyaawantta guyye simmi be'iide, «Aya koyyiitee?» yaagi oochcheedda.

Unttuntu zaariide, «Rebii, neeni hak'an de'ay?» yaageeddino. «Rebii» guussay «Tamaarissiyaawoo» giyaawaa.

³⁹ Yesuusi untuntta, «Haa yiide be'ite» yaageedda. Unttuntu biide, I de'iyasaa be'eeddino; he gallassi sa'ay tammu saate heera gidiyaa diraw, unttuntu aanana peesheeddino.

⁴⁰ Yohaannisi geeddawaa sisiide, Yesuusa kaalleedda laa"u asatuwaappe ittuu, Simoona P'es'iroosa ishaa Inddiraasa.

⁴¹ Inddiraase koyro bare ishaa Simoona demmiide, «Nuuni S'oossay kiiteeddawaanna gaketteddo» yaageedda. Hewaa guussay «Kirsttoosa» giyaawaa.

⁴² Inddiraase Simoona Yesuusakko aheedda.

Yesuusi Simoona be'iide, «Neeni Yohaannisa na'aa Simoona; ne suntsay Keefaa geetet-tanawaa» yaageedda. «Keefaa» giyaawaa biletsay «P'es'iroosa» woy «Zaallaa» giyaawaa.

Yesuusi Pilip'oosanne Naatinaa'eela S'eegeedda

⁴³ Wonttetsa gallassi Yesuusi Galiilaa baanaw k'ofaa k'achcheedda; I Pilip'p'oosanna gaketttiide, «Taana kaala!» yaageedda.

44 Pilip'oosi, Inddiraasinne P'es'iroose de'eedda Beetesayda geetettiyaa katamaappe yeedda asaa.

45 Pilip'oosi Naatinaa'eelanna gakettiide, «Muse mas'aafatuwaaninne Nabatuwaa mas'aafatuwaan† aabay s'afetteeddawaadan, Yoosefo na'aa Yesuusi Naazireete katamaan de'iyawaanna nuuni gaketteddo» yaagi odeedda.

46 Naatinaa'eeli zaariide, «Naazireete katamaappe lo'obay kesanaw danddayii?» yaageedda.

Pilip'oosi, «Yaade be'a» yaageedda.

47 Naatinaa'eeli barekko yiyaawaa Yesuusi be'iide, «Makkalay baynna tumu Israa'eeliyaa Asay hawaa!» yaageedda.

48 Naatinaa'eeli Yesuusa, «Neeni taana hak'an eray?» yaagi oochcheedda.

Yesuusi zaariide, «Pilip'oosi neena s'eesanaappe kase, neeni balasiyaa geetettiyaa mitsaappe hirkkinna de'ishshin, taani neena be'aaddi» yaageedda.

49 Naatinaa'eeli zaariide, «Tamaarissiyaawoo, neeni S'oossaa Na'aa! Neeni Israa'eeliyaa kaatiyaa!» yaageedda.

50 Yesuusi, «Taani neena balasiyaa geetettiyaa mitsaappe hirkkinna be'aaddi geedda diraw ammanay? Neeni hawaappe aad'd'iyawaa be'ana!» yaageedda.

51 K'aykka Yesuusi, «Taani hinttenttoo tumuwaa oday; saluu dooyettina, S'oossaa kiitanchchatuu

† 1:45 *Muse mas'aafatuwaaninne Nabatuwaa mas'aafatuwaan: Ayihudatuwaa mas'aafaa, Ec'a C'aak'uwaa.*

ta bolla, Asaa Na'aa bolla, pude kesishshiinanne
duge wod'd'ishiin, hinttenttu be'ana» yaageedda.

2

Yesuusi K'aanaa Katamaa Bullachchaasaa Beedda

¹ Heezzentso gallassi Galiilaa gadiyaan K'aanaa geetettiyyaa katamaan bullachchay bullachchettedda; Yesuusa daaya he bullachchaan de'aw.

² Yesuusikka barena kaalliyaawanttunna ittippe he bullachchaa s'eesetteedda.

³ Woynniyaa ushshay wuri diggina, Yesuusa daaya Aa, «Unttunttoo woyniyaa ushshay wuri diggeedda» yaaga oochchaaddu.

⁴ Yesuusi zaariide, «Ta daayee, hawe ta oosuwaa gidiyaa diraw, ne yayana koshshenna. Ta wodii* biro gakkibeenna» yaageedda.

⁵ Yesuusa daaya kiitettiyaawanttoo, «I hinttenttoo odiyaawaa ayaa gidooppenne ootsite» yaaga odaaddu.

⁶ Ayihudatuu kase ootsiyaa dooyaadan, meechchaa wogaw ittuu ittuu s'eetu s'aaramusiyaa oyk'k'iyaa usuppun shuchchaa baatsatuu hewan de'iino.

⁷ Yesuusi kiitettiyaawantta, «Baatsatuwaan haatsaa kuntsite» yaageedda; geetettowaadankka untunttu baatsatuwaan doonaa gakkanaw haatsaa kuntseeddino.

1:51 Dom. 28:12 * **2:4** *Ta wodii:* Hawaa guussay Yesuusa tumu bonchchuu be'ettanaw besseenne I S'oossaa Na'aa gidowe erettanaw bessee giyaawaa.

8 Yesuusi untuntta, «Ha"i duuk'k'iide, bullachchaa kaappoo immite» yaageedda; untuntu aw afiide immeeddino.

9 Bullachchaa kaappuu woyniyaa ushshaa gideedda haatsaa gans's'i s'eelliide, hak'appe yeeddentto eribeenna; shin haatsaa kuntseedda oosanchchatuu eriino. Bullachchaa kaappuu machchatto akkiyaawaa s'eesiide,

10 «Ooninne ayife gideedda woyniyaa ushshaa imatsaa asaa kasetiide ushshee; yaatiide Asay darssi usheeddawaappe guyyiyaan, k'iraariyaa ushshee. Shin neeni ayife gideedda woyniyaa ushshaa hanno gakkanaw naagaadda!» yaageedda.

11 Yesuusi bare ootseedda wolk'k'aama malaatatuwaappe hawaa koyruwaa Galiilaa gadiyaan K'aanaa geetettiyaa heeraan ootseedda; hewan bare bonchchuwaa I k'onc'c'issina, Aa kaalliyaawanttu aan ammaneeddino.

12 Hewaappe guyyiyaan, Yesuusi bare daayinna, bare ishatuwaannanne barena kaalliyaawanttunna ittippe K'ifirinaahooma geetettiyaa katamaa biide amareeda gallassaa takkeeddino.

*Yesuusi Geeshsha Golliyaa Gibbiyaappe
Zal"iyaawantta Kesseedda*

(Mat. 21:12-13; Mar. 11:15-17; Luk'. 19:45-46)

13 Ayihudatuu bonchchiyaa Paasigaa Baalaa gallassay matattina, Yesuusi Yersaalame beedda.

14 Geeshsha Golliyaa gibbiyaan miizzaa, dorssaanne dogommatuwaa zal"iyaa asaa demmeedda; k'ay haratuu barenttu

oydiyaan uttiide, miishshaa laammiyaawantta demmeedda.

¹⁵ I golaa jiraafiyaa dook'k'iide, asaa ubbaa dorssaannanne miyaanna Geeshsha Golliiyaa gib-biyaappe karew kessiide yederisseedda. Mi-ishshaa laammiyaawanttu oydiyaakka aatsi yeg-giide, untunttu miishshaa laaleedda.

¹⁶ Dogommuwaa zal"iyaawantta I, «Ha dogom-matuwaa hawaappe kessite; Ta Aabbu golliiyaa geyaa ootsoppite!» yaageedda.

¹⁷ Yesuusa kaalliyaawanttu S'oossaa mas'aafan, «Taani ne gollew seelettiyaa seelay taana tamaadan guuddee» geetettiide s'aafetteeddawaa hassayeeddino.

¹⁸ Hewaappe guyye, Ayihude asaa ayissiyaawanttu zaariide, «New hawaa ootsanaw danddayiyaa maatay de'iyawaa nuuna ayaa malaataa bessanii?» yaageeddino.

¹⁹ Yesuusi, «Ha Geeshsha Golliiyaa kolite; taani heezzu gallasaan zaaraade kees's'ana» yaageedda.

²⁰ K'aykka Ayihude asaa ayissiyaawanttu, «Ha Geeshsha Golliiyaa kees's'anaw oytamanne usup-pun laytsaa akkeedda; shin neeni heezzu gallas-saan kees's'anii?» yaageeddino.

²¹ Shin I haasayeedda Geeshsha Gollii bare asatetsaabaa.

²² Hewaa diraw, Yesuusi hayk'uwaappe dendeeddawaappe guyyiyaan, Yesuusa kaal-liyaawanttu I hewaa geeddawaa hassayeeddino. K'ay untunttu S'oossaa Mas'aafay geeddawaanne Yesuusi haasayeeddawaa ammaneeddino.

²³ Paasigaa baalaa bonchchiyaa wode, Yesuusi Yerusaalamen de'ishshin, I ootseedda malaataa be'iide, c'ora Asay Aa ammaneeddino.

²⁴ Shin Yesuusi asaa ubbaa eriyaa diraw, hewantta ammanibeenna.

²⁵ Asaabaa ooninne aw markkattana mala koyyibeenna; ayaw gooppe, asaa wozanaan ayee de'intto, I bare huup'ew eriyaa diraassa.

3

Yesuusanne Nik'oodimoosa

¹ Parisaawatuwaappe gideedda kaappuwaa Nik'oodimoosa geetettiyaa itti bitanii de'ee.

² Nik'oodimoosi k'amma Yesuusakko yiide, «Tamaarissiyaawoo, neeni nuuna tamarissana mala S'oossay kiitteedda gidiyaawaa nuuni ereetto; ayaw gooppe, S'oossay aanana de'iyaa asaappe attin, ha neeni ootsiyaa wolk'k'aama malaatatuwaa ootsanaw danddayiyaa Asay baawa» yaageedda.

³ Yesuusi zaariide, «Taani new tumuwaa oday; Asay laa'entsuwaa yelettana d'ayooppe, S'oossaa kawutetsaa be'anaw danddayenna» yaageedda.

⁴ Nik'oodimoosi, «C'ima Asay waaniide laa'entsuwaa yelettanaw danddayii? Bare daay uluwaa simmi geliide, laa'entsuwaa yelettanaw Asay danddayii?» yaageedda.

⁵ Yesuusi zaariide, «Taani new tumuwaa oday; Asay haatsaappenne Geeshsha Ayyaanaappe yelettana d'ayooppe, S'oossaa kawutetsaa gelanaw danddayenna.

⁶ Asay ashuwaan asaappe yelettee; shin Asay ayyaanaan Geeshsha Ayyaanaappe yelettee;

⁷ «Hinttenttu laa'entsuwaa yelettanaw bessee» gaade taani odeedda diraw, maalalettoppa.

⁸ C'arkkuu bare koyyeeddasaa c'arkkee. Neeni Aa kooshunchchaa sisaasa; shin I hak'appe yintto woy hak'a bintto erakka. Geeshsha Ayyaanaappe yeletteedda ubbay hewaa mala» yaageedda.

⁹ Nik'oodimoosi, «Hawe waaniide hananaw danddayii?» yaagiide oochcheedda.

¹⁰ Yesuusi zaariide, «Neeni Israa'eelatuwaa tamarissiyaawaa gidaadde hawaa erikkii?

¹¹ Taani new tumuwaa oday; nuuni eriyaawaa haasayeettonne be'eeddawaa markkatteetto; shin nuuni markkattiyaawaa hinttenttu akkikkita.

¹² Taani hinttenttoo sa'aabaa odina, ammanen-nawantta gidoope, saluwaabaa odina waan ammananitee?

¹³ Saluwaappe wod'd'eedda taappe attin, saluwaa keseeddawe ooninne baawa; saluwaan de'iyaa Asaa Na'ay taana.

¹⁴⁻¹⁵ «Muse woraan s'ank'k'imaaluwaa shooshshaa sulleeddawaadan, taana ammaneedda ubbay med'inaa de'uwwaa akkana mala, taani Asaa Na'ay mask'k'aliyaa bolla pude denddana bessee.

¹⁶ «S'oossaa Na'aa ammaniyaa ubbay med'inaa de'uwwaa akkanaappe attin, d'ayenna mala, S'oossay ha alamiyaa asaa loytsi siik'eedda diraw, bare mes's'i itti Na'aa immeedda.

¹⁷ Ayaw gooppe, S'oossay bare Na'aa ha alamiyaa asaa pirddanaw kiittibeenna; shin untuntta Aa baggana ashshanaw kiitteedda.

18 «Aa Na'aa ammaniyaa ooninne pirddettena; shin Na'aan ammanenna ooninne, S'oossaa Na'aa ittuwaa ammanibeenna diraw, ha"ikka pirddetti utteedda.

19 Asaa bolla yiyaa pirdday hawaa: Poo'uu ha alamiyaa yeedda; shin asaa kiitay iita gidiyaa diraw, poo'uwaappe aatsiide, d'umaa siik'eedda.

20 Iitabaa ootsiyaa ooninne poo'uwaa is's'ee; ayaw gooppe, bare kiitay k'onc'c'enna mala, poo'uwaakko shiik'enna.

21 Shin tumuwaa ootsiyaa ooninne S'oossay azazeeddawaadan, I ootseeddawaa poo'uu k'onc'c'issana mala, poo'uwaakko shiik'ee» yaageedda.

Yesuusanne S'ammak'iyaa Yohaannisa

22 Hewaappe guyyiyaan, Yesuusinne Aa kaalliyaawanttu Yihudaa gadiyaa beeddino; Yesuusi he gadiyaan untuntunna amareeda wodiyaa uttiide, asaa s'ammak'iidde de'ee.

23 K'ay Yohaannisi Saaleeme mataan de'iyaa Henoona giyaa saan wogga haatsay de'iyaa diraw, Asay aakko yiina s'ammak'ee.

24 Hewe haneeddawe Yohaannisi k'ashettanaappe kasenna.

25 Hewaappe guyyiyaan, Yohaannisa kaalliyaawanttunna amareeda Ayihudatuwaa meechchaa wogaabaa* palumetteeddino.

26 Unttuntu Yohaannisakko biide, «Tamaaris-siyaawoo, Yorddaanoosa Shaafaappe hefintsan

* 3:25 Ayihudatuwaa meechchaa wogaabaa: Hawaa guussay Ayihudatuu barenttu goynaanna gatsanaw ootsiyaa dumma dumma barentta meechchaabayne barenttu saaniyaa meec'c'iyaa wogatuu de'iyawaa bessee.

neenanna de'iyaaawe, neeni aabaa markkattowe, be'a ha"i s'ammak'ee; Asay ubbaykka aakko bee» yaageeddino.

²⁷ Yohaannisi zaariide, «S'oossay immana d'ayooppe, Asay ayinne akkanaw danddayenna.

²⁸ «Taani Kiristtoosa gidikke; shin taani aappe sintsaw kiitettaad» geeddawoo hintte hinttenttu huup'ew markka.

²⁹ Mishira mac'c'awunna de'iyaa uray ikka mishiraa; he mishiraa miyaatay ek'k'iide, I giyaawaa sisiyaawe Aa haasayaan daro nashettee. Hewaa diraw, hawe ta nashechchay poletteedda.

³⁰ I darina ta guus's'ana bessee» yaageedda.

³¹ Bollappe yiyaawe ubbaappe bollaa. Sa'aappe beetteeddawe sa'aassa. Ikka sa'aabaa haasayee. Saluwaappe yiyaawe ubbaappe bollaa.

³² I bare be'eeddabaanne siseeddabaa markkattee; shin Aa markkatetsaa akkiyaawe baawa.

³³ Aa markkatetsaa akkiyaa ooninne S'oossay tumanchcha gidiyaawaa hewan markkattee.

³⁴ S'oossay kiitteeddawe S'oossaa k'aalaa odee; ayaw gooppe, S'oossay bare Geeshsha Ayaanaa palahissiiide immee.

³⁵ S'oossay bare Na'aa siik'iide ubbabaa Aa kushiyan wotseedda.

³⁶ Na'aa ammaniyaa uraw med'inaa de'uu de'ee; shin Na'aa ammanennaawaa bolla S'oossaa hank'k'uu de'anawaappe attin, I de'uwaa be'enna.

4

Yesuusanne Sammaariyaa Mishiratto

1-3 Yesuusi Yohaannisawaappe dariyaa barena kaalliyaawantta barekko shiishsheenne s'ammak'ee giyaawaa Parisaawatuu siseeddawaa Yesuusi ereedda wode, Yihudaa aggiide, Galiilaa beedda; gidooppenne, Yesuusa kaalliyaawanttu s'ammak'eeddawaappe attin, Yesuusi bare huup'ew oonanne s'ammak'ibeenna.

4 Galiilaa biidde, Sammaariyaanna aad'd'anawe Aa ashshenabaa gideedda.

5 Hewaa diraw, Yaak'oobi bare na'aa Yooseefoo immeedda gadiyaa matan de'iyaa Sikaaro geetet-tiyaa Sammaariyaa katamaa beedda.

6 He sa'aan Yaak'ooba haatsaa ollay de'ee; Yesuusi hametan daaburiide, he haatsaa ollaa matan utteedda. He wode sa'ay usuppun saatiyaa heera.

7 Sammaariyaa mishiratta haatsaa duuk'k'anaw yeeddawunno Yesuusi, «Taana haatsaa ushshaarikkii!» yaageedda.

8 Yesuusa kaalliyaawanttu k'umaa shammanaw katamaa beeddino.

9 He Mishiratta zaaraade Aa, «Neeni Ayihuda asaa gidaadde, Sammaariyaa mac'c'a asaa gideedda taana, woota de'uwaa immiyaa haatsaa ushsha gay?» yaagaaddu; ayaw gooppe, Ayihudatoonne Sammaariyaa asaw ittipetetsay bayinna diraassa.

10 Yesuusi zaariide izo, «Neeni S'oossaa imotaanne k'ay neena «Taana haatsaa ushsha» giyaawe oonentto eriyaawaa gidintto, Aa woossanaassa; ikka new de'uwaa immiyaa haatsaa immana» yaageedda.

11 Mishiratta zaaraade, «Godaw, new duuk'k'iyaabay baawa; ollaykka c'iimmuwaa. Yaatina, de'uwaa immiyaa haatsaa hak'appe akkanii?

12 Nuw ha haatsaa ollaa immeedda nu aawuwaa Yaak'oobappe neeni daray? I, Aa naanaynne Aa mehii hawaappe usheeddino» yaagaaddu.

13 Yesuusi zaariide, «Ha haatsaappe ushiyaa ooninne laa'entsuwaa saamettanawaa.

14 Shin taani immiyaa haatsaa ushiyaa ooninne laa'entsuwaa saamettenna. Taani immiyaa haatsay he Aa giddon med'inaa de'uwaassi pulttiyyaa pulttuwaa gidanawaa» yaageedda.

15 Mishiratta, «Godaw, taani saamettenna malanne haatsaa tikkanawukka haa yeenna mala, taw he haatsaa imma!» yaagaaddu.

16 Yesuusi izo, «Baade ne asinaa s'eesaade haa simma» yaageedda.

17 Mishiratta zaaraade, «Taw asinay baawa» yaa-gaaddu.

Yesuusi, «Taw asinay baawa giyaawaan tumuwaa gaadda.

18 Neeni ichcheshu asinaa gelaadda; ha"i neenanna de'iyaa bitanii ne asinaa gidenna. Neeni ha"i taw odeeddawe tuma» yaageedda.

19 Mishiratta k'ay, «Godaw, neeni nabiyyaa gidiyaawaa ta ha"i eraad;

20 nu Sammaariyaa asaa aawotuu ha deriyaan* goyinneeddino; shin Ayihudatuu hinttenttu Asay

* 4:20 *Ha deriyaan*, Giyaawe deriyaa Geerizaana gidiide See-keema geetettiyyaa katamaa matan de'iyawaa.

S'oossaw goyinnanaw bessiyaa sa'ay Yersaalamenna yaagiita» yaagaaddu.

²¹ Yesuusi, «Ha mishiratte, taana ammana; ha deriyaan woy Yersaalamen Aawuwaa S'oossaw hinttenttu goyinnenna wodii yaanawaa.

²² Hinttenttu Sammaariyaa Asay hintte erennabaw goyinniita; S'oossay nuuna Ayihudatuwaa go"ettiide atotetsaa ahiyaa diraw, nuuni nu eriyaawoo goyinneetto.

²³ Shin Aawuwaa S'oossaw tumuwaappe goyinniyaawanttu Aa, Geeshsha Ayaanaa wolk'k'aaninne S'oossaa S'oossatetsaadan goyinniyyaa wodii matatteedda; ubbaa ha"ikka gakeedda. Ayaw gooppe, asaa barew goyinnana mala, Aawuu S'oossaykka ha ogiyaan goyinniyaawantta koyyee.

²⁴ S'oossay Ayaanaa; aw goyinniyaawanttukka Geeshsha Ayaanaa wolk'k'aan S'oossaa S'oossatetsaadan goyinnanaw bessee» yaageedda.

²⁵ Mishiratta, «Masihyaa geetettiyaa Kiristtoosi yaanawaa taani eray. I yiyaa wode nuw ubbabaa odanawaa» yaagaaddu.

²⁶ Yesuusi, «Ha neenanna haasayyaawe taani Aa» yaageedda.

²⁷ Hawaa untunttu haasayishshin, Yesuusa kaalliyaawanttu beeddasaappe simmeeddino. Yesuusi mishirattinna haasayishshin untunttu be'iide darssi maalaletteeddino; shin mishiratto, «Ayaa koyyay?» woy Yesuusa, «linanna ayaw haasayay?» giide oochchowe ooninne baawa.

28 Hewaappe guyyiyaan, Mishiratta bare haat-saa otuwaa agga basha guyye katamaa baade asaw,

29 «Taani ootseeddawaa ubbaa taw odeedda bi-taniyaa be'anaw denddite; hewe Kiristtoosa gi-daanddeeshsha?» yaagaaddu.

30 Asay katamaappe kesiide, Yesuusakko beedda.

31 Hewe hanishin, Aa kaalliyaawanttu Yesuusa, «Guutsabaa maarikkii!» yaagiide woosseeddino.

32 Shin I, «Taw hinttenttu erenna k'umay taani miyaawe de'ee» yaageedda.

33 Hewaa diraw, Aa kaalliyaawanttu barenttu gidдон, «Aw miyaabaa aheedda Asay de'anddeeshsha?» yaageeddino.

34 Yesuusi untunttoo, «Ta k'umay taana kiit-teeddawaa sheniyaa oosussanne Aa oosuwaa polussaa.

35 Hinttenttu, «Oyddu agenaappe guyyiyaan, katsay c'akettanawaa» giikkiteeyee? Taani hint-tenttoo oday; goshshaa loytsi s'eellite; katsay c'aka besseedda.

36 Zeriyaawenne c'akkiyaawe ittippe nashet-tana mala, c'akkiyaawe dirgguwaa akkeenne kat-saa med'inaa de'oo shiishshee.

37 Ha gaasuwaan, «Ittuu zeree; k'ay ittuu c'akkee» giyaa haasayay tuma.

38 Hinttenttu daaburibeennawaa c'akkana mala, taani hinttentta kiittaa; haratuu ootsi daabureeddino; hinttenttu haratuwaa daaburan geleeddita» yaageedda.

39 Mishiratta, «I taani ootseedda ubbabaa odeedda» gaade markkatteedda diraw, he

katamaan de'iyaa Sammaariyaa asaappe c'oray Yesuusa ammaneedda.

⁴⁰ Sammaariyaa Asay Yesuusakko yeedda wode, barenttu mataan gam"ana mala, Yesuusa woossina I yaan laa"u gallassaa utteedda.

⁴¹ I odiyaa k'aalaa diraw, kasewaappe c'ora Asay ammaneedda;

⁴² k'ay untuntu mishiratto, «Nuuni nu huup'ew I giyaawaa sisiide ammaneeddawaappe attin, neeni markkatteedda diraassa gidenna; I tumu alamiyaa asaa ashshiyaawaa gidiyaawaakka nuuni ereeddo» yaageeddino.

Yesuusi Itti Kaappuwaa Na'aa Patseedda

⁴³ Laa"u gallasaappe guyyiyaan, Yesuusi Sammaariyaappe kesiide, Galiilaa gadiyaa beedda.

⁴⁴ Ayaw gooppe, I bare huup'ew, «Nabii bare gadiyaan bonchchettenna» yaagi odeedda.

⁴⁵ Yesuusi Galiilaa gakkeedda wode, Galiilaa Asay Aa mokkeedda; Paasigaa bonchchiyaallassi untuntu Yerusaalamen de'iyaa diraw, I ootseedda ubbabaa be'eeddino.

⁴⁶ Yesuusi haatsaa woyniyaa ushshaa kesseedda, Galiilaan de'iyaa K'aanaa katamaa beedda. K'ifirinaahooman Aa na'ay sakettiyaa, kaatiyaa gollen ootsiyaa itti kaappuu de'ee.

⁴⁷ Yesuusi Yihudaappe Galiilaa yeeddawaa he kaappuu sisiide, aakko yiide hayk'k'anaw matteedda bare na'aa biide patsana mala, Yesuusa woosseedda.

⁴⁸ Yesuusi he kaappuwaa, «S'oossay ootsiyaa malaataanne hechcho giissiyaabaa be'ennaan de'iidde, hinttenttu ayinne ammanikkita» yaageedda.

⁴⁹ He kaappuu zaariide, «Godaw, ta na'ay hayk'k'ennan de'ishshin, taananna baarikkii» yaageedda.

⁵⁰ Yesuusi, «Ba; ne na'ay pas'a de'anawaa!» yaageedda.

He kaappuu Yesuusi geeddawaa ammaniide beedda.

⁵¹ I bare golle biishshin, Aa k'oomatuu aanana ogiyaan gakettiide Aa, «Ne na'ay pas'a de'ee» geeddino.

⁵² I bare k'oomatuwaa bare na'aw ay saatiyaan keekeeddentto oochchina untuntu, «Zino laappu saatiyaan k'oos'uu Aa aggeedda» yaageeddino.

⁵³ Na'aa aawuu Yesuusi barew, «Ne na'ay pas'a de'anawaa» geeddawe he saatiyaanna gideeddawaa hassayeedda. Hewaa diraw, inne Aa soy Asay ubbay ammaneeddino.

⁵⁴ Hawe Yesuusi Yihudaappe Galiilaa yiide ootseedda laa'entso malaataa.

5

Yesuusi Gundda Bitaniyaa Dagatti Utteedda Haatsaa Mataan Patseedda

¹ Hewaappe guyyiyaan, Yesuusi Ayihudatuu bonchchiyaa baalaw Yerusaalame beedda.

² Yerusaalamen dorssaa penggiyaa matan Ibraayiss's'e k'aalaan Beetesayda geetettiyaa dagatti utteedda haatsay de'ee; he dagatti utteedda haatsaa yuuyyi aad'd'eedda ichcheshu kashay de'ee.

³ Hewaan c'ora hargganchchatuu, k'ook'atuu, wobbatuunne sileeddawanttu giseeddino. [Haatsay k'aas's'iyaawaa naagiino.

⁴ Ayaw gooppe, itti itti gede Godaa kiitanchchay he dagatteedda haatsaakko geliide, haatsaa k'aatsee; haatsay k'aas's'eeddawaappe guyyiyaan, koyro geleedda uray barena oyk'k'eedda ay harggiyaappekka pas'ee.]*

⁵ Hewaan hattamanne hosppun laytsaa saketteedda itti bitanii de'ee.

⁶ He bitanii hewan giseeddawaa Yesuusi be'iide, daro wodiyaasaketteeddawaakka eriide bitaniyaa, «Pas'anaw koyyay?» yaageedda.

⁷ Sakettiya bitanii zaariide, «Godaw, haatsay k'aas's'iyaa wode, taana haatsaan yeggiyaa Asay d'ayeedda; taani gelana haniyaa wode, hara uray taappe kasetiide geli aggee» yaageedda.

⁸ Yesuusi Aa, «Dendda ek'k'a; neeni gisowaa tookkaade ba» yaageedda.

⁹ Bitanii ellekka pas'i aggeedda; bare gisuwaa tookkiide beedda.

Hewe haneeddawe Sambbata gallassaana.

¹⁰ Hewaa diraw, Ayihudatu pas'eedda bitaniyaa, «Hachche sa'ay Sambbataa; neeni ne gisuwaa tookka biyaawe woga gidenna» yaageeddino.

¹¹ Shin bitanii, «Taana patseeddawe, «Ne gisuwaa tookkaade ba» yaageedda» giide untunttoo zaaredda.

¹² Untunttu Aa, «Neena, «Ne gisuwaa tookkaade ba» geeddawe I oonee?» giide oochcheeddino.

¹³ Shin hewaan c'ora Asay de'iyaa dirawunne, Yesuusikka geemetteedda diraw, bitanii barena patseeddawe oonentto erenna.

* **5:4** Ha payduu itti beni koyrottiide s'aafetteedda Geeshsha Mas'aafatuwan baawa. **5:10** Nah. 13:19; Erm. 17:21

¹⁴ Yesuusi guyyeppe he bitaniyaa Geeshsha Golliyaan demmiide, «Be'a, neeni ha'i pas'aadda; hawaappekka iitabay neena gakkenna mala, laa'entso nagaraa ootsoppa» yaageedda.

¹⁵ Hewaappe guyyiyaan, bitanii biide, barena patseeddawe Yesuusa gidiyaawaa Ayihuda asaa kaappatoo odeedda.

¹⁶ Yesuusi hawaa Sambbataan ootseedda diraw, untunttu Yesuusa yedesaan waayissuwaa doommeeddino.

¹⁷ Yesuusi zaariide untunttoo, «Ta Aabbu ubbaa wode ootsee; taanikka ootsanaw bessee» yaageedda.

¹⁸ Hewaa diraw, Yesuusi Sambbata gallassaa bonchchenna diraa s'alalaassa gidennaan, barena S'oossaanna k'arayiide, «S'oossay ta Aabba» geedda diraw, Ayihuda asaa kaappatuu Aa wod'anaw kasewaappe minisiide koyyiino.

S'oossaa Na'aa Maataa

¹⁹ Yesuusi zaariide untunttoo, «Taani hinttenttoo tumuwaa oday; Na'ay barekka ayinne oot-senna. I bare Aabbu ootsishshin be'iyawaa s'alalaa ootsee; Aawuu ootsiyaawaa Na'aykka ootsee.

²⁰ Ayaw gooppe, Aawuu bare Na'aa siik'ee; k'ay I ootsiyaa oosuwaa ubbabaa bare Na'aa bessee. Ubbaa hinttenttu maalalettana gakkanaw, I hawaappe aad'd'iyaa oosuwaakka bare Na'aa bessanawaa.

²¹ Gaasuunnee, Aawuu hayk'k'eeddawantta hayk'uwaappe dentsiide shemppuwaanna wotsiyaawaadan, Na'aykka k'ay bare koyyowantta shemppuwaanna wotsee.

22-23 Asay ubbay Aawuwaa bonchchiyaawaadan, Na'aakka bonchchana mala, Aawuu pirddaa ubbaa Na'aw immeed-dawaappe attin, I oonanne pirddena; Na'aa bonchchenna uray, Aa kiitteedda Aawuwaakka bonchchenna.

24 «Taani hinttenttoo tumuwaa oday; ta k'aalaa sisiyaawoonne taana kiitteeddawaan ammaniyaawoo med'inaa de'uu de'ee. Hayk'uwaappe de'oo I pinneeddawaappe attin, pirddettena.

25 Taani hinttenttoo tumuwaa oday; hayk'k'eedda Asay S'oossaa Na'aa kooshshaa sisiyaa wodii yaanawaa; hewenneekka ha"a. He kooshshaa sisiyaawanttu shemppuwaanna de'ana.

26 Ayaw gooppe, Aawoo de'uwaaw immiyaa wolk'k'ay de'iyaawaadan, de'uwaaw immiyaa he wolk'k'aa bare Na'awukka immeedda.

27 S'oossaa Aawuu bare Na'aw pirddiyaa maataa immeedda; ayaw gooppe, Na'ay Asaa Na'aa.

28 «Hawaan malalettoppate; ayaw gooppe, duufuwaan de'iyaawanttu Aa kooshshaa sisiyaa wodii yee.

29 Sisiide untunttu duufuwaappe gas'aa kesana; lo"obaa ootseeddawanttu de'uwaan de'anaw denddana; k'ay iitabaa ootseed-daawanttu pirddettanaw denddanawantta.

Yesuusaw Markkatteedda Asatuwaa

30 «Taani taappe ayinne ootsanaw danddaykke; S'oossay taw odeeddawaadan pirdday. Ta

pirdday tuma; ayaw gooppe, taani taana kiitteeddawaa sheniyaa poliyaawaappe attin, taani dosiyaawaa ootsikke.

³¹ «Taani ta huup'ew tabaa markkattooppe, ta markkatetsay tuma gidenna.

³² Tabaa markkattiyaawe haray de'ee; I tabaa markkattiyaawe tuma gidiyaawaa taani eray.

³³ «Hinttenttu Yohaannisakko asaa kiittina, I unt-tunttoo tumuwaa markkatteedda.

³⁴ Taani hewaa hinttentta attino gaade giyaawaappe attin, asaa markkatetsay taw koshshina gidenna.

³⁵ Yohaannisi muk'aaddaadan, ees's'eeddanne poo'isseedda; hinttenttukka amareeda wodiya Aa poo'uwaan nashettanaw koyyeedda.

³⁶ «Shin taw Yohaannisawaappe aad'd'iya markkatetsay de'ee; ayaw gooppe, taani wurssanaw Ta Aabbu taw immeedda kiitay, ha taani ootsiyaawe, I taana kiitteeddawaa gidiyaawaa markkattee.

³⁷ «K'ay taana kiitteedda Ta Aabbu bare huup'ew tabaa markkattee. Hinttenttu Aa kooshshaa ayinne sisibeykkita; Aa malaakka be'ibeykkita.

³⁸ I kiitteeddawaa ammanenna diraw, Aa k'aalay hinttenttu wozanaan baawa.

³⁹ «S'oossaa Mas'aafatuwaappe med'inaa de'uwaa demmiyaawaa hinttew malatina, untunta biddiita; untunttukka tabaa markkattiyaawantta.

⁴⁰ Shin de'uwaa demmanaw taakko yiyaawaa hinttenttu koyyikkita.

⁴¹ «Taani asaappe bonchchuwaa koyyikke.

⁴² Shin taani hinttenttu wozanaan S'oossaa siik'uu baynnawaa eray.

⁴³ Taani ta Aabbu suntsan yaad; shin taana akkibeykkita. Shin hara Asay bare suntsan yiyaa wode, Aa akkiita.

⁴⁴ Hinttenttu ittuu ittuwaa bonchchiita; shin itti S'oossappe yiyaa bonchchuwaa koyyikkita. Yaatina, waaniide ammananaw danddayiite?

⁴⁵ «Taani Ta Aabbu sintsan hinttentta mootiyaawaa hinttew malatoppo; hinttentta mootiyaawe, hintte hidootaa wotsiyaa Musa.

⁴⁶ Hinttenttu Musa ammaneeddabaa gidintto, taan akka ammananita; ayaw gooppe, tabaa s'aafeeddawe Aa.

⁴⁷ Shin hinttenttu I s'aafeeddawaa ammanen-naan is's'ooppe, taani giyaawaa wooti ammananitee?» yaageedda.

6

Yesuusi 5,000 Asaa Mizeedda

(Mat. 14:13-21; Mar. 6:30-44; Luk'. 9:10-17)

¹ Hewaappe guyyiyaan, Yesuusi Galiilaa Abbaappe woy S'ibiriyaadoosa Abbaappe hefintsa pinneedda.

² I hargganchchatuwaa bolla ootseedda wolk'k'aama malaataa be'eedda diraw, c'ora Asay Aa kaalleedda.

³ Yesuusi deriyaa kesiide, yaan barena kaalliyaawanttunna ittippe utteedda.

⁴ Ayihudatuu bonchchiyaa Paasigaa gallassay gakteedda.

⁵ Yesuusi sintsakko s'eelliide, c'ora Asay barekko yiyaawaa be'iide Pilip'p'oosa, «Ha asaa ubbaa

mizanaw gidiyaa k'umaa hak'appe shammanee?» yaageedda.

⁶ I hewaa Pilip'p'oosa paac'c'anaw geedda; ayaw gooppe, I bare huup'ew ayaa ootsana bessintto ootsanabaa eree.

⁷ Pilip'p'oosi zaariide Yesuusa, «Huup'iyaan huup'iyaan, haray atto itti itti barssuwaa gatsanaw, laa"u s'eetu dinaariyaan shammeedda ukitsaykka gidenna» yaageedda.

⁸ K'ay Yesuusa kaalliyaawanttuppe ittuu, Simooni P'es'iroosa ishay Inddiraasi,

⁹ «Banggaa ukitsaa ichcheshuunne laa"u molii de'iyaa itti na'ay hawaan de'ee; shin ha asaa ub-baw hewe wooti gidanee?» yaageedda.

¹⁰ Yesuusi barena kaalliyaawantta, «Asay ut-tanaadan ootsite» yaageedda. He sa'aan daro maatay de'ee. Asay ubbay utteedda; attuma Asay ichcheshu sha"aa gidiyaawaa.

¹¹ Yesuusi ukitsaa akkeedda; S'oossaa galatiide, hewan utteedda asaw gisheedda. Moliyaakka hewaadan ootsina Asay bare koyyeeddawaa keenaa meedda.

¹² Unttuntu ubbay kalleeddawaappe guyyiyaan, Yesuusi barena kaalliyaawantta «Ittibaykka c'oo bayenna mala, atteedda dokkaa shiishshite» yaageedda.

¹³ Hewaa diraw, unttuntu ubbaakka shiishsheeddino; Asay kallina atteedda banggaa ukitsaa dokkaa shiishshiide, tammanne laa"u zambbeeliyaa kuntseeddino.

¹⁴ Asay Yesuusi ootseedda wolk'k'aama malaataa be'eedda wode, «Hawe tumuwaappe ha sa'aa yaana geedda nabiyya» yaageeddino.

15 Unttuntu yiide barena wolk'k'an oyk'k'i kaatiyaa ootsanaw haniyaawaa Yesuusi eriide, barekka deriyaa bolla shirettiide keseedda.

Yesuusi Abbaa Bollan Hamettiidde Beedda
(Mat. 14:22-33; Mar. 6:45-52)

16 Sa'ay omarsseedda wode, Yesuusa kaalliyaawanttu abbaakko beeddino;

17 Sa'ay k'ammeedda; shin Yesuusi unt-tunkko he saatii gakkanaw yibeenna; hewoo unt-tuntu wonggiriyaan geliide, abbaa pinni hefintsa K'ifirinaahooma beeddino.

18 Wolk'k'aama c'arkkuu c'arkkeedda diraw, ab-bay k'aas'seedda;

19 itti saatiyaa keenaa unt-tuntu abbaa shaagowaappe guyyiyaan, Yesuusi abbaa bollanna hamettiidde yiyaawaa be'iide yayyeeddino.

20 Shin I, «Yayyoppite; taanattee!» yaageedda.

21 Unttuntu wonggiriyaan Aa gelissanaw koyy-eeddino; wonggirii unt-tuntu biyaasaa abbaa gas'aa ellekka gakki aggeedda.

Yesuusi De'uwaa Ukitsaa

22 Wonttetsa gallassi, abbaappe hefintsanna at-teedda c'ora Asay abbaa bolla itti wonggiriyaan s'alalay de'iyawaa be'eeddino; Yesuusi barena kaalliyaawanttunna wonggiriyaan geliide, unt-tuntunna beennaan, unt-tuntu barekka beed-dawaa akeekeeddino.

23 Shin S'ibiriyaadoosappe hara wonggiratuu Yesuusi S'oossaa galatina, Asay ukitsaa meed-dasaa mataa yeeddino.

24 Asay Yesuusi woy Aa kaalliyaawanttu hewaan baynnawaa be'iide, Yesuusa koyyanaw wonggiriyaan geliide, K'ifirinaahooma beeddino.

25 Asay Yesuusa abbaappe hefintsan demmeedda wode, «Tamaarissiyaawoo, hawaa awude yaaddii?» yaageeddino.

26 Yesuusi zaariide, «Taani hinttenttoo tumuwaa oday; hinttenttu taana koyyiyaawe ukitsaa meedda diraassanne kalleedda diraassa gidiyaawaappe attin, wolk'k'aama malaataa be'eedda diraassa gidenna.

27 Med'inaa de'uwaa k'umaw, taani Asaa Na'ay hinttenttoo immanawoo, ootsiteppe attin, samiyaa k'umaw ootsoppite; ayaw gooppe, Aawuu S'oossay hewaa d'iishissanaw maatafaa attami wotseedda» yaageedda.

28 Hewaappe guyyiyaan untunttu, «Nuuni S'oossaa oosuwa ootsanaw ayaa ootsanaw bessii?» yaagiide Yesuusa oochcheeddino.

29 Yesuusi zaariide, «Hinttenttu ootsana mala, S'oossay koyyiyaa kiitay hawaa; I kiitteeddawaan ammanite» yaageedda.

30 Untunttu zaariide, «Nuuni be'iide, neenan ammanana mala, ay wolk'k'aama malaataa ootsanii? Ayaa kiitettanii?

31 S'oossaa mas'aafaan, «Untunttu mannaa* mala saluwaappe ukitsaa immeedda» yaagetti

* **6:31 Manna:** Israa'eeliyaa Asay Gibbs'e gadiyaappe kesi Kanaane biidde mela biittaaan hamettiidde biyaa wode, untunttu maanaadan S'oossay immeedda mal"iyaa k'umaa. Manna guus-say Ibraayiss's'iyaa k'aalaan «Hawe ayee?» giyaawaa.

s'aafettowaadan, nu aawotuu mela biittaaan man-naa meeddino» yaageeddino.

³² Yesuusi, «Taani hinttenttoo tumuwaa oday; hinttenttoo saluwaappe tumu ukitsaa immiyaawe ta Aabbappe attin, hinttenttoo saluwaappe ukitsaa immeeddawe Musa gidenna.

³³ Ayaw gooppe, tuma gidedda S'oossaa ukit-say, saluwaappe wod'd'iyaaawe ha alamiyaa asaw de'uwaa immee» yaageedda.

³⁴ Unttuntu zaariide, «Godaw, nukka he ukitsaa ubbaa wode imma» yaageeddino.

³⁵ Yesuusi, «Taani de'uwaa ukitsaa; taakko yiyaa uray ubbakka koshattenna. K'ay taana am-maniyaa uray ayinne saamettenna.

³⁶ Shin taani hinttenttoo odeeddawaadan, hint-tenttu taana be'eeddita; shin ammanikkita.

³⁷ Ta Aabbu taw immiyaa ubbay taakko yaanawaa; k'ay taakko yiyaa oonanne ubbakka taani kare yeddikke.

³⁸ Ayaw gooppe, taani taana kiitteeddawaa sheniyaa polanaw saluwaappe yaaddippe attin, ta sheniyaa polanaw yabeykke.

³⁹ Taana kiitteeddawe koyyiyaawe hawaa; taani I taw immeedda ubbatuwaakka wurssetsaa gallassi dentsanaappe attin, ittuwaakka bayizzana mala koyyenna.

⁴⁰ Ayaw gooppe, ta Aabbu koyyiyaawe hawaa; taana Na'aa be'iide, ammaniyaa ubbatuu med'inaa de'uwaa akkanawantta; taanikka he ubbatuwaa wurssetsaa gallassi dentsana» yaageedda.

⁴¹ Yesuusi, «Taani saluwaappe wod'd'eedda ukitsaa» geedda diraw, Ayihudatuu Aa bolla zuuzum-meeddino.

⁴² Unttuntu, «Hawe nuuni Aa aawuwaanne Aa aatto eriyaa Yooseefo na'aa Yesuusa gidennee? Yaatina, I waagiide, «Taani saluwaappe wod'd'aaddi» gaanaw danddayii?» yaageeddino.

⁴³ Yesuusi zaariide, «Ittuu ittuwaanna zuuzum-miyaawaa aggite.

⁴⁴ Taana kiitteedda ta Aabbu taakko aheedda asaappe attin, taakko yaanaw danddayiyaa Asay baawa; taanikka wurssetsaa gallassi Aa dentsana.

⁴⁵ Nabatuu «S'oossay asaa ubbaa tamarissana» yaagiide s'aafeeddino; Aawuu giyaawaa sisiyaawenne Aawuwaappe tamaariyaawe ooninne taakko yee.

⁴⁶ S'oossaa matappe yeeddawaappe attin, S'oossaa be'eedda Asay baawa; Aa s'alalay S'oossaa be'eedda.

⁴⁷ «Taani hinttentoo tumuwaa oday; taana ammaniyaa uraw med'inaa de'uu de'ee.

⁴⁸ Taani de'uwaa ukitsaa.

⁴⁹ Hinttenttu aawotuu mela biittaan mannaa meeddino; shin hayk'k'eeddino.

⁵⁰ Asay aappe miide hayk'k'enna ukitsay saluwaappe yiyaawe hawaa.

⁵¹ Saluwaappe wod'd'eedda de'uwaa ukitsay taana; ooninne ha Ukitsaappe mooppe, med'inaw de'anawaa; k'ay ha alamiyaa asaw de'o gidana mala, taani immana ukitsay ta ashuwaa» yaageedda.

⁵² Ayihudatuu, «Ha bitanii bare ashuwaa nuuni maana mala, nuw wootiide immanaw dand-dayii?» yaagiide barenttu gidduwaan palumetteeddino.

⁵³ Hewaa diraw, Yesuusi untuntta, «Taani hinttenttoo tumuwaa oday; ta ashuwaa, Asaa Na'aa ashuwaa, hinttenttu maana d'ayooppe, k'ay ta suutsaakka ushana d'ayooppe, hinttew de'uu baawa.

⁵⁴ Ta ashuwaa miyaa urawunne, ta suutsaa ushiyaa uraw med'inaa de'uu de'ee. Taani wurs-setsa gallassi untuntta dentsana.

⁵⁵ Ayaw gooppe, ta ashuu tumu k'umaa; ta suutsaykka tumu ushshaa.

⁵⁶ Ta ashuwaa miyaa uraynne ta suutsaa ushiyaa uray taanan de'ee; taanikka aanani de'ay.

⁵⁷ De'uwaa Aawuu taana kiittina, taani Aa gaasuwaan de'iyaawaadan, taana miyaa uraykka ta gaasuwaan de'ana.

⁵⁸ Saluwaappe wod'd'eedda ukitsay hawaa; hinttenttu aawotuu miide hayk'k'eedda mannaa mala gidenna; ha ukitsaa miyaa uray med'inaw de'ana» yaageedda.

⁵⁹ Yesuusi K'ifirinaahooma katamaan Ayihuda woosa gollen tamarissiidde, hawaa odeedda.

Med'inaa De'uwaa K'aalaa

⁶⁰ Yesuusa kaalliyaawantuppe dariyaa baggay hewaa siseedda wode, «Hawe gelenna timirttiyaa; hawaa ooni akkanawee?» yaageeddino.

⁶¹ Shin Yesuusi barena kaalliyaawanttu hewoo zuuzummeeddawaa eriide, «Hawe hinttentta d'ubbii?

⁶² Simmi taani, Asaa Na'ay, kase de'iyaasaa pude kesishshin be'into ayaa gaanitee?

⁶³ Geeshsha Ayyaanay de'uwaa immee; asaa minotay ayinne go'enna. Taani hinttenttoo odeedda k'aalay ayyaanaanne de'uwaa.

⁶⁴ Shin hinttenttu gidduwaan ammanen-nawanttu de'iino» yaageedda; ayaw gooppe, ammanennawanttu hak'awanttenttonne barena aatsi immanawe oonentto Yesuusi koyroppe doommiide ereedda.

⁶⁵ K'aykka Yesuusi, «Ta Aabbuppe gidana d'ayooppe ooninne taakko yaanaw danddayenna yaagaade ta odeeddawe hewaa diraassa» yaageedda.

⁶⁶ Hewaa gaasuwaan, Yesuusa kaalliyaawant-tuppe c'oratuu Aa aggiide, guyye simmeeddino; laa'entso Aa kaallibeykkino.

⁶⁷ Yesuusi k'ay tammanne laa"u barena kaalliyaawantta «Hinttekka aggiide baanaw koyyiitee?» yaageedda.

⁶⁸ Simooni P'es'iroose zaariide, «Godaw, nuuni ookko baanee? New med'inaa de'uwaa k'aalay de'ee.

⁶⁹ Neeni S'oossaa Geeshsha gidiyaawaa nuuni ammaneeettonne ereetto» yaageedda.

⁷⁰ Yesuusi untuntta, «Taani hinttentta tammanne laa"atuwaa doorabeykkita? K'ay hintteppe ittuu s'alahiyaa» yaageedda.

⁷¹ Yesuusi hewaa Simoona na'aa Yihudaa Ask'k'oroota[†] gee; ayaw gooppe, Yihuday Yesuusa

[†] **6:71 Ask'k'oroota:** Ha k'aalaa biletsay, «Woretiyaa bitaniyaa» woy «Hayk'oo aatsi immiyaa bitaniyaa» giyaawaa.

kaalliyaa tammanne laa"atuwaappe ittuwaa; I Yesuusa aatsi immanawaa.

7

Yesuusi Daasiyaa Baalaw Yerusaalame Beedda

¹ Hewaappe guyye, Yesuusi Galiilaan yaa haa yuuyyeedda; Ayihudatuu Aa wod'anaw koyyiyaa diraw, Yihudaan yuuyyana koyyibeenna.

² Ayihudatuu bonchchiyaa Daasiyaa Baalay gakki utteedda.

³ Hewaa diraw, Yesuusa ishatuu Aa, «Neena kaalliyaawanttu neeni ootsiyaawaa be'ana mala, hawaappe denddaade Yihudaa gadiyaa ba.

⁴ Ayaw gooppe, barew erettanaw koyyiyaa Asay ooninne bare oosuwaa gentsenna. Neeni hawannta ootsina, nebaa alamiyaa ubbay ero!» yaageeddino.

⁵ Ayaw gooppe, haray atto Aa ishatuukka Aa ammanibeykkino.

⁶ Yesuusi untuntta, «Taw injjetiyaa wodii gakkibeenna; shin hinttenttoo ay wodekka injjetee.

⁷ Alamii hinttentta is's'anaw danddayenna; shin taani sa'aa kiittay iita gidiyaawaa markkattiyaa diraw, taana is's'eedda.

⁸ Baalaa bonchchiyaasaa hinttenttu biite; taw injjetiyaa wodii gakkibeenna diraw, taani baalaa bonchchiyaasaa baanawe biraa» yaageedda.

⁹ I hawaa giide, Galiilaan atteedda.

Yesuusi Daasiyaa Baalaasan Beetteedda

10 Shin Aa ishatuu baalaa gallassaa bonchchiyaasaa beeddawaappe guyyiyaan, ikka Asay be'ennaan geeman yaa beedda.

11 Ayihudatuu baalaa gallassaa bonchchiyaasan Aa koyyiinonne, «I hak'an de'ii?» yaagiidde, Aa labiino.

12 Asaa gidduwaan daro zuuzuntsay dendeedda. Amareeda asay, «I lo'o asaa» yaagee; haratuu k'ay, «Aa, I asaa baletsee» yaagiino.

13 Shin Ayihudatuu yayyeedda diraw, ooninne aabaa k'onc'c'iyaa haasayenna.

14 Baalaa bonchchiyaa gallassaa baggan, Yesuusi Geeshsha Golliyaa biide, tamarissuwaa doommeedda.

15 Ayihudatuu maalalettiide, «Ha bitanii ayinne tamaarennan hawaa keena waan ereeddee?» yaageeddino.

16 Hewaa diraw, Yesuusi zaariide, «Taana tamarissiyaawe taana kiitteedda S'oossaa matappe yiyaawaappe attin, tawaa gidenna.

17 S'oossaa sheniyaa ootsanaw dosiyaa ooninne ha taani tamarissiyaawe S'oossaa matappe yintto woy k'ay taani taappe haasayayitantto erana.

18 Barewaa haasayiyaa uray bare huup'iyaw bonchchuwaa koyyee; shin barena kiitteed-dawe bonchchettana mala koyyiyaa uray tumanchchaa; aan worddobay baawa.

19 Muse hinttenttoo higgiiyaa immibeennee? Shin hintteppe ittuunne higgiiyaa naagenna. Taana ayaw wod'anaw koyyiitee?» yaageedda.

²⁰ Asay zaariide, «Neenan s'alahii de'ee; neena wod'anaw oonee koyyeeddawe?» yaageedda.

²¹ Yesuusi, «Taani itti wolk'k'aamabaa ootsina, hinttenttu ubbay maalaletteedditaa.

²² Hinttenttu naanaa hinttenttu dookaalana mala, Muse hinttentta azazeedda. Shin dookaalussay hinttenttu aawotuwaana yeeddawaappe attin, Musenna yibeenna; hewoo hinttenttu Sambbataan attuma naanaa dookaaliita.

²³ Muse higgii azazeedda diraw, hinttenttu Sambbataan dookaaliyaawaa gidoope, yaatina taani itti asaw kumentsaa bollaa patseedda diraw, taana ayaw hank'k'ettiitee?

²⁴ Tumu pirddaa pirdditeppe attin, asaa deemuwaa s'eelliide pirddoppite» yaageedda.

Hawe Kiristtoosee?

²⁵ Hewaa diraw, Yersaalame asaappe ittuu ittuu, «Unttuntu wod'anaw koyyiya bitanii hawaa gidennee?

²⁶ Be'ite, k'onc'c'iyaan I haasayee; untuntu Aa ayinne giikkino. Hawe Kiristtoosa gidiaawaa nu kaappatuu tumu eriinooshsha?

²⁷ Shin nuuni Aa hak'appe yeeddentto eroytte; Kiristtoosi yiyaa wode, I hak'appe yinttonne ooninne erenna» yaageeddino.

²⁸ Hewaappe guyyiyaan, Yesuusi Geeshsha Golliyaan tamarissiidde, bare k'aalaa d'ok'k'u ootsiide, «Hinttenttu taana eriita; k'ay taani hak'appe yeeddenttokka eriita. Taani ta sheniyaan yabeykke; shin taana kiiteeddawe tumanchchaa; hinttenttu Aa erikkita.

²⁹ Shin taani Aa eray; ayaw gooppe, I taana kiittina, taani Aa matappe yaad» yaageedda.

³⁰ Hewaa diraw, untuntu Aa oyk'k'anaw koyy-eeddino; shin Aa wodii biro gakkibeenna diraw, ooninne Aa bolla kushiya wotsibeenna.

³¹ Shin daro Asay Yesuusa ammaniide, «Kirsttoosi yiyaa wode, ha bitanii ootseedda malaataappe dariyaawaa ootsaneeyee?» yaageeddino.

Yesuusa Oy'k'anaw Wotaadaratuu Kiitetteed-dino

³² Parisaawatuu daro Asay Yesuusabaa zu-uzummiyaawaa siseeddino; k'eesatuwaa kaap-patuunne Parisaawatuu Aa oyk'k'i k'ashissanaw amareeda wotaadaratuwaa kiitteeddino.

³³ Yesuusi, «Taani hinttenanna laafaa gam"ana; hewaappe guyyiyaan, taana kiitteeddawaakko baana.

³⁴ Hinttenttu taana koyyana; shin demmikkita; ayaw gooppe, taani de'iyaa sa'aa hinttenttu baanaw danddaykkita» yaageedda.

³⁵ Ayihudatuu ittuu ittuwaanna, «Hawe nuuni Aa demmennassaa hak'a baana hanii? Ayihudatuu de'iyaa Giriike katamaa biide, Giriike asatuwaa tamarissana hanii?

³⁶ I, «Hintte taana koyyana; shin demmikkita» k'ay, «Taani de'iyasaa hinttenttu baanaw dand-daykkita» yaagee; hewaa giyaawe waagiyaawee?» yaageeddino.

De'uwaa Immiyaa Haatsaa

³⁷ He baalaa gallassaa bonchchiyaa gallassaappe waannatiyaa wurssetsa gallasaan

Yesuusi denddi ek'k'iide, bare k'aalaa d'ok'k'u ootsiide, «Saametteedda uray ooninne taakko yiide usho.

³⁸ Taanan ammaniyaawoo, S'oossaa Mas'aafay giyaawaadan, Aa uluwaappe de'uwaa immiyaa haatsaa pulttuu gogganawaa» yaageedda.

³⁹ I hewaa Aa ammaneeddawanntu akkana Geeshsha Ayaanaabaa haasayeedda. Yesuusi biro bare bonchchuwaakko kesibeenna* diraw, he wode Geeshsha Ayyaanay untunttoo imetibeenna.

Asaa Giddon Med'etteedda P'alk'k'etsaa

⁴⁰ He asaappe dariyaa baggay I giyaawaa sisiide, «Tumu hawe naagettiyaa Nabiyyaa» yaageeddino.

⁴¹ Haranttu, «Hawe Kiristtoosa» yaageeddino.

Shin haranttu k'ay, «Kiristtoosi Galiilaappe yeenna.

⁴² S'oossaa Mas'aafay, «Kiristtoosi Daawite zariyaappe, Daawite de'eedda Beeteleeme katamaappe yaana» geenneyee?» yaageeddino.

⁴³ Yesuusa gaasuwaan Asay bare gidduwaan shaaketteedda.

⁴⁴ He asaappe ittuu ittuu Aa oyk'k'anaw koyyeeddino; shin kushiyaaninne Aa bochchibeykkino.

7:37 Wog. 23:36 **7:38** Hiz. 47:1; Zak. 14:8 * **7:39**
Yesuusi biro bare bonchchuwaakko kesibeenna: Yohaannisa mishi-
raachchuwaa k'aalaan, Yesuusaw kumentsaa bonchchuu imet-
teeddawe, I mask'k'aliyaa bolla kak'etteedda wodenne bare
Aabbu ushechcha baggan uttanaw hayk'uwaa s'ooniide dend-
deedda wodiyaanna gidyaawaa k'onc'c'issee. **7:42** 2 Sam. 7:12;
Mik. 5:2

45 Geeshsha Golliyaa naagiyaawanttu k'eesatuwaa kaappatuwaakkonne Parisaawatuwaakko simmi yeedda wode untunttu naagiyaawantta, «Ayaw Aa ahibeykkitee?» yaagiide oochcheeddino.

46 Geeshsha Golliyaa naagiyaawanttu untunttoo, «Ha bitanii haasayeeddawaadan, ubbakka ooninne haasayibeenna!» yaagiide zaareeddino.

47 Parisaawatuu zaariide, «I hinttenakka baletsuwaa?

48 Kaappatuwaappe woy Parisaawatuwaappe Aa ammaneedda Asay de'ii?

49 Shin higgiiyaa erenna ha Asay shek'etteeddawaa» yaageeddino.

50 Unttuntuppe ittuu kasenna Yesuusakko beedda Nik'oodimoosi untuntta,

51 «Itti uray giyaabaa sisennaan woy I ayaa ootseeddentto erennaan de'iidde, kasetiide Aa bolla pirddiyaawe nu higgiiyan de'ii?» yaageedda.

52 Unttunttu zaariide Aa, «Neenikka k'ay Galiilaa gadiyaa asee? Galiilaa gadiyaappe Nabii beettenawaa S'oossaa Mas'aafatuwaa biddaade era» yaageeddino.

Woshummaadde Oyk'etteedda Mishiratto

53 Asay ubbay aggiide, bare soy bare soy beedda.

8

¹ Shin Yesuusi Wogaraa Mitsaan eretteedda Deriyaakko beedda.

² Wonttetsa gallassi guuran Geeshsha Golliyaa simmeedda; ubbaa Asay aakko yiina, uttiide untuntta tamarissuwaa doommeedda.

³ Muse higgiiyaa tamaarissiyaawanttunne Parisaawatuu woshummishshin oyk'etteedda itti mishiratto aakko aheeddino. Unttuntu asaa ubbaa sintsan izo essiide Yesuusa,

⁴ «Tamaarissiyaawoo, ha mishiratta woshummaadde oyk'ettaaddu.

⁵ Higgiiyaa bollan Muse hanni mala mac'c'a asaa shuchchaan c'addana mala, nuuna azazeedda. Yaatina neeni waagay?» yaageeddino.

⁶ Unttuntu hewaa geeddawe Yesuusa mootiyaawaa demmiide Aa paac'c'anaassa; shin Yesuusi hokkiide, bare birad'd'iyen biittaa bolla s'aafeedda.

⁷ Unttuntu Aa oochchiide aggenaan is's'ina, pude d'ok'k'u giide, «Hinttenttu gidduwaan nagaraa ootsibeenna Asay kasetiide, izo shuchchaan c'addo» yaageedda.

⁸ K'aykka hokkiide, biittaa bolla s'aafeedda.

⁹ Unttuntu hewaa siseedda wode, kasetiide c'imatuu kesina, ittuu ittuu kesiide wureeddino; Aa sintsaan mishiratta ek'k'a de'ishshin, Yesuusi bare s'alalaa atteedda.

¹⁰ I pude d'ok'k'u giide mishiratto, «Mishiratte, asatuu hak'an de'iino? Ooninne ne bolla pird-dibeennnee?» yaageedda.

¹¹ Mishiratta, «Godaw, ooninne ta bolla pird-dibeenna» yaagaaddu.

Yesuusi izo, «Taanikka ne bolla pird-dikke; ba; laa'entsaade nagaraa ootsoppa» yaageedda.*

¹² K'aykka Yesuusi asaw, «Taani alamew poo'uwaa; Taana kaalliyaa ooninne de'uwaa

8:5 Wog. 20:10; Zar. 22:22-24 * **8:11** 7:53–8:11Itti itti beni s'aafetteedda Geeshsha Mas'aafatuwan ha payduu baawa.

immiyaa poo'uwaa demmanaappe attin, d'umaan ubbaakka hamettenna» yaagiide haasayeedda.

¹³ Hewaappe guyye Parisaawatuu, «Neeni nebaa markkattaasa; ne markkatetsay tuma gidenna» yaageeddino.

¹⁴ Yesuusi zaariide, «Taani Tabaa markkat-tooppekka, Ta markkatetsay tuma; ayaw gooppe, Taani hak'appe yaadditanttonne k'ay hak'a baytantto eray; shin hinttenttu erikkita.

¹⁵ Asay pirddiyaa ogiyaan hinttenttu pirddiita; Taani itti uraa bollaakka pirddikke.

¹⁶ Shin Taani pirddiyaawaa gidooppenne, Ta pirdday tuma; ayaw gooppe, Taana kiitteedda Ta Aabbu Taananna de'eeppe attin, Taani Taarekka de'ikke.

¹⁷ Laa"u asaa markkatetsay tuma gidiyaawe hinttenttu higgayaan s'aafetti utteedda.

¹⁸ Taani Tabaa Ta huup'ew markkattaaddi; k'ay Taana kiitteedda Ta Aabbukka Tabaa markkat-tee» yaageedda.

¹⁹ Unttuntu, «Ne aabbu hak'an de'ii?» yaagiide Yesuusa oochcheeddino.

Yesuusi zaariide, «Hinttenttu Taanakka woy Ta Aabbakka erikkita; Taana ereeddawaa gidintto, Ta Aabbakka eranita» yaageedda.

²⁰ Yesuusi Geeshsha Golliyya tamarissiidde, imotaa miishshay uttiyaa saas'iniyaa matan hewaa haasayeedda. Aa ooninne oyk'k'ibeenna; ayaw gooppe, Aa wodii biro gakkibenna.

Ammanennaan Is's'eeddawanttoo Imetteedda Mino Akeekissuwaa

21 K'aykka Yesuusi untunttu, «Taani baana hinttenttu Taana koyyana; shin hinttenttu, hinttenttu nagaraan hayk'k'anita. Taani biyaasaakka baanaw hinttenttu danddaykkita» yaageedda.

22 Ayihudatu, «I, «Taani biyaasaa hinttenttu baanaw danddaykkita» yaagee; I barena barekka wod'aneeyye?» yaageeddino.

23 Yesuusi zaariide, «Hinttenttu garssa asaa; Taani bolla asaa. Hinttenttu ha alamiyaa asaa; Taani ha alamiyaa asaa gidikke.

24 Hinttenttu, hinttenttu nagaraan hayk'k'anawaa Taani hinttenttoo odeeddawe hawaassa; Taani Taana† gidiyaawaa hinttenttu ammanana d'ayooppe, hinttenttu, hinttenttu nagaraan hayyanita» yaageedda.

25 Untunttu, «Neeni oonee?» yaagiide oochcheeddino.

Yesuusi zaariide, «Taani Taana.

26 Taani hinttebaa haasayiyaabayne pirddiyaabay darobay de'ee. Shin Taana kiitteeddawe tumanchchaa; k'ay Taani aappe siseeddawaa alamiyaa asaw oday» yaageedda.

27 I bare Aawuwabaa haasayiyaawaa untunttu akeekibeykkino.

28 Hewaa diraw, Yesuusi untunttu, «Taana Asaa Na'aa hinttenttu mask'k'aliyaa bolla pude dentsiyaa wode, Taani Taana gidiyaawaanne k'ay Taani Ta Aabbu Taana tamarisseeddawaadan haasayiyaawaappe attin, Ta sheniyaan ayinne ootsennawaa hinttenttu eranita.

† 8:24 Taani Taana: Ayihude asaw wolk'k'aamanne geeshsha gideedda S'oossaa suntsay «Yahiweh» gidiide, hawaa biletsaykka Taani Taana giyaawaa.

²⁹ K'ay taana kiitteeddawe Taananna de'ee; Taani ubbaa wode Aa nashechchiyaawaa oot-siyaa diraw, I Ta s'alalaa aggibeenna» yaageedda.

³⁰ Yesuusi hewaa haasayishshin siseedda daro Asay Aa ammaneeddino.

Nagaraa Ayiletetsaappe La" a Kessaa

³¹ Yesuusi barena ammaneedda Ayihudatuwaa, «Hinttenttu Taani tamarissiyaawoo azazet-tooppe, tumu Taana kaalliyaawantta.

³² Hinttenttu tumatetsaakka eranita; k'ay tumatetsay hinttentta ayiletetsaappe kessanawaa» yaageedda.

³³ Unttuntu zaariide, «Nuuni Abraahaamo zare; nuuni oossinne akka ayiletibeykko. Yaatina neeni waagaade, «Ayiletetsaappe hinttenttu ksanita» gay?» yaageeddino.

³⁴ Yesuusi, «Taani hinttenttoo tumuwaa oday; nagaraa ootsiyaa ooninne nagaraa ayiliyaa.

³⁵ Ayilii ubbaa wode soyin de'enna; shin na'ay med'inaw gollen de'ee.

³⁶ Na'ay hinttentta ayiletetsaappe kesoope, hinttenttu ayiletetsaappe tumu ksanita.

³⁷ Hinttenttu Abraahaamo zare gidiaawaa Taani eray; shin Ta tamarissiyaawaa hinttenttu akka diraw, Taana wod'anaw koyyiita.

³⁸ Taani Ta Aabbu Taana besseeddawaa haasayay; k'ay hinttenttukka hinttenttu aawuwaappe siseeddawaa ootsiita» yaageedda.

³⁹ Unttuntu zaariide, «Nu aabbu Abraahaama» yaageeddino.

Yesuusi untuntta, «Hinttenttu Abraahaamo naanaa gideeddentto, I ootseedda oosuwaa malaa ootsanita.

⁴⁰ Shin S'oossappe siseedda tumuwaa odeedda Taana hinttenttu wod'anaw koyyiita; Abraahaame hewaadan ootsibeenna.

⁴¹ Hinttenttu, hinttenttu aawuu ootseeddawaa ootsiita» yaageedda.

Unttenttu zaariide, «Nuuni woshumaan dik'aalatetsaa yelettibeykko; nuw itti Aawuu, S'oossaa s'alalay de'ee» yaageeddino.

⁴² Yesuusi untuntta, «Hinttenttu S'oossaa naanaa tumu gideeddentto, Taana siik'ana; ayaw gooppe, Taani S'oossaa matappe yaade hawaan de'ay. Taana I kiitteeddawaappe attin, Taani Ta sheniyaan yabeykke.

⁴³ Taani tamarissiyaawaa hinttenttu akeeke-nawe ayaasee? Taani tamarissiyaawaa hinttenttu akka diraassa.

⁴⁴ Hinttenttu, hinttenttu aawuwaa iita ayaanaa naanaa; k'ay hinttenttu, hinttenttu aawuu amottiyaawaa ootsanaw koyyiita. I kaseppe doommiide, shemppuwaa wod'eeddawaa; tumatetsay aan bayinna diraw, tumatetsaakko shiik'i erenna. I wordduwaa haasayiyaa wode, bareppe haasayee; ayaw gooppe, I worddanchchaanne k'ay worddookka aawuwaa.

⁴⁵ Shin Taani tumuwaa haasayiyaa diraw, hinttenttu Taana ammanikkita.

⁴⁶ Hintteppe Taana nagaraa ootsishshin be'aaddi gaanaw danddayiyaawe oonee? Taani tumuwaa haasayiyaawaa gidoppe, Taana ayaw ammanikkitee?

⁴⁷ S'oossaa asaa gideedda uray S'oossay giyaawaa sisee; hinttenttu S'oossaa asaa gidenna diraw, S'oossay giyaawaa sisikkita» yaageedda.

Yesuusi Abraahaamoppe Kasennakka De'ee

⁴⁸ Ayihudatuu zaariide, «Nuuni neena, «Neeni Sammaariyaa asaa; neenan iita ayyaanay de'ee» giidde bayizzeeddoo?» yaageeddino.

⁴⁹ Yesuusi untuntta, «Ta bolla iita ayyaanay baawa. Taani Ta Aabba bonchchay; shin hinttenttu Taana kawushshiita.

⁵⁰ Taani Ta huup'iyaw bonchchuwaa koyyikke; hewaa Taw koyyiyaawenne pirddiyaawe de'ee.

⁵¹ Taani hinttenttoo tumuwaa oday; Taani tamarissiyaawaa naagiyaa ooninne ubbakka hayk'k'enna» yaageedda.

⁵² Ayihudatuu zaariide, «Ne bolla iita ayyaanay de'iyawaa nuuni ha'i ereeddo. Abraahaame hayk'k'eedda; nabatuu hayk'k'eeddino; shin neeni, «Ta k'aalaa naagiyaa ooninne ubbakka hayk'k'enna» yaaga.

⁵³ Neeni hayk'k'eedda nu aawuwaa Abraahaamoppe daray? Nabatuu k'ay hayk'k'eeddino. Neeni neena oona gaade k'oppay?» yaageeddino.

⁵⁴ Yesuusi, «Taani Taana bonchchooppe, Ta bonchchuu mela; hinttenttu nu S'oossaa giyaa Ta Aabbu Taana bonchchee.

⁵⁵ Hinttenttu Aa erana d'ayooppekka, Taani Aa eray. Taani Aa erikke gooppe, hinttenttuwaadan worddo giday; shin Taani Aa eray; k'ay Aa k'aalaakka naagay.

⁵⁶ Hinttenttu aawuu Abraahaame, Ta yuus-saa wodiyaa be'anaw laamoteedda; be'iidekka nashetteedda» yaageedda.

⁵⁷ Ayihudatuu zaariide Aa, «New haray atto ishatamu laytsaa kumibeennawe Abraahaama be'aaddii?» yaageeddino.

⁵⁸ Yesuusi untuntta, «Taani hinttenttoo tumuwaa oday; Abraahaamo yelettanaappekka kase Taani Taana» yaageedda.

⁵⁹ Hewaa diraw, untunttu Yesuusa c'addanaw shuchchaa akkeeddino; shin Yesuusi untunt-tuppe geemettiide, Geeshsha Golliyaappe beedda.

9

Yesuusi K'ook'a Gidiide Yeletteedda Bitaniyaa Patseedda

¹ Yesuusi biidde, yelettoodeppe k'ook'a gidiide de'iyaa itti bitaniyaa be'eedda.

² Yesuusa kaalliyaawanttu Yesuusa, «Tamaaris-siyaawoo, ha bitanii k'ook'a gidiide yelettanaadan, nagaraa ootseeddawe oonee? I ootseedeeyye? Woy Aa yeleeddawanttu ootseeddinoo?» yaagiide oochcheeddino.

³ Yesuusi, «S'oossaa kiitay Aa bollan k'onc'c'ana mala k'ook'eeddappe attin, I woy Aa daayanne Aa aabbu nagaraa ootsibeykkino.

⁴ Nuuni sa'ay k'ammennaan de'ishshin, Taana kiitteeddawaa oosuwa ootsanaw bessee. Ooninne ootsanaw danddayenna k'ammay yee.

⁵ Taani alamiyaan de'aadde alamew poo'o» yaageedda.

⁶ Yesuusi hewaa giide, sa'aan c'uchcheedda; bare c'uchchaan guutsa urk'k'aa shugissiide, he urk'k'aaan k'ook'a bitaniyaa ayfiyaa okkiide,

⁷ «Baade Salihooma giyaa dagatteedda haatsaan ne ayfiyaa meec'c'a» yaageedda. «Salihooma» giyaawe «Kiitetteeddawaa» guussaa. Hewaa diraw, bitanii biide, bare ayfiyaa meec'ettiide, s'eelliidde simmeedda.

⁸ Bitaniyaa shooratuunne bitanii kase woos-sishin be'eedda asay, «Hawe uttiide woossiyaa bitaniyaa gidenneeyee?» yaageeddino.

⁹ K'ay amareedawanttu, «Hawe aattennee» yaageeddino.

Haranttu k'ay, «Tuytti, hawe Aa malatiyaawaappe attin, Aa gidenna» yaageeddino.

Shin bitanii, «Taani aattee» yaageedda.

¹⁰ Unttunttu bitaniyaa, «Yaatina, ne ayfi waan s'eelleeddee?» yaagiide oochcheeddino.

¹¹ I zaariide, «Yesuusa geetettiyaa bitanii gu-utsa urk'k'aa shugissiide, ta ayfiyaa okkiide, «Salihooma geetettiyaa dagatteedda haatsaani baade ne ayfiyaa meec'etta» yaageedda. Taani baade meec'ettaade s'eellaad» yaageedda.

¹² Unttunttu Aa, «I hak'an de'ii?» yaagiide oochcheeddino.

Bitanii, «Taani erikke» yaageedda.

¹³ Unttunttu kase k'ook'iide s'eelleedda bitaniyaa Parisaawatuwaakko afeeddino.

¹⁴ Yesuusi urk'k'aa shugissiide, bitaniyaa ayfiyaa patseedda gallassay Sambbata gallassaa.

¹⁵ Hewaa diraw, bitanii waan s'eelleeddenttonne Parisaawatuu Aa gujjiide

oochcheeddino. Bitanii untunttoo, «I ta ayfiyaan guutsa urk'k'aa wotseedda. Ta ayfiyaa meec'ettaade ha"i s'eellaad» yaageedda.

¹⁶ Parisaawatuwaappe ittuu ittuu, «Hawaa ootseedda bitanii Sambbataa higgiiyaa naagenna diraw, S'oossaa mataappe yibeenna» yaageeddino.

Shin haranttu, «Nagaranchcha Asay hawaa mala wolk'k'aama malaataa waan ootsanaw danddayii?» yaagiide untunttu barenttu gidduwaan shaaketteeddino.

¹⁷ Hewaa diraw, Parisaawatuu bitaniyaa itti kaala gujjiide, «I ne ayfiyaa dooyyeedda diraw, aabaa waagay?» yaageeddino.

Bitanii, «I nabiyyaa» yaageedda.

¹⁸ Ayihudatuu he s'eelleedda bitaniyaa aattonne aawuwaa s'eesiide oochchana gakkanaw, bitanii k'ook'a gideeddawaanne ha"i I s'eelliaawaa ammanibeykkino.

¹⁹ Ayihudatuu Aa aattonne aawuwaa, «Hinttenttu, «K'ook'a gidiide yeletteedda» giyaa hinttenttu na'ay hawe? Yaatina, ha"i waaniide s'eelleeddee?» yaagiide oochcheeddino.

²⁰ Bitaniyaa daayanne aawuu, «Hawe nu na'aa gideeddawaanne k'ook'a gidiide yeletteeddawaa nuuni ereetto.

²¹ Shin ha"i I waan s'eelleeddentto, nuuni erokko; woy Aa ayfiyaa ooni patseeddentto, nuuni erokko. Aa oochchite; I donzza asaa; barebaa haasayanaw danddayee!» yaageeddino.

²² Bitaniyaa daayanne aawuu Ayihudatoo yayyeedda diraw, hewaa geeddino; ayaw gooppe, Ayihudatuu Yesuusi Kiristtoosa yaagiide markkatiyyaa uray de'ooppe, he uraa Ayihuda woosa gol-

liyaappe kessanaw kaseti k'ofaa k'achchi wot-seeddino.

²³ Aa daayanne aawuu, «I donzza asaa; Aa oochchite!» geeddawe hawaassa.

²⁴ Hewaa diraw, k'ook'a gidiide yeletteedda bitaniyaa untunttu laa'entsuwaa s'eesiide, «S'oossaa galataa; ha bitanii nagaranchcha gidiyaawaa nuuni ereetto» yaageeddino.

²⁵ Bitanii, «I nagaranchcha gidiyaawaanne, giddennawaa erikke; taani k'ook'a gidiyaawaanne ha'i s'eelliaawaa he ittibaa eray» yaageedda.

²⁶ Untunttu zaariide bitaniyaa, «I new ayaa oot-seedee? I ne ayfiyaa wooti patseedee?» yaageeddino.

²⁷ I untuntta, «Taani hinttenttoo odaaddi; sisibeykkita. Ayaw laa'entsuwaa sisanaw koyyitee? Hinttekka Yesuusa kaalliaawantta gidanaw koyyitee?» yaageedda.

²⁸ Untunttu Aa boriidde, «Neeni he bitaniyaa kaalliaawaa; nuuni Musa kaalliaawantta.

²⁹ S'oossay Musew haasayeeddawaa nuuni ereetto; shin ha bitaniyaa gidoope, I hak'appe yeeddenttonne nuuni erokko» yaageeddino.

³⁰ Bitanii, «I hak'appe yeeddenttonne hinttenttu erennawe maalalissiyaawaa; shin I ta ayfiyaa patseedda!

³¹ S'oossaw yayyiyaa uraynne S'oossay koyyiaawaa ootsiyaa uray de'ooppe, he uraabaa S'oossay sisiyaawaappe attin, nagaranchchatuwaabaa sisenna.

³² K'ook'a gidiide yeletteedda asaa ayfiyaa ooninne patsina, sa'ay med'ettoodeppe doommina, sisetti erenna.

³³ Ha bitanii S'oossaappe yibeennawaa gid-intto, ittibaanne ootsanawukka danddayenna» yaageedda.

³⁴ Unttuntu zaariide aw, «Neeni nagaraan yelettaade dic'ceeddawe nuuna tamarissanaw koyyay?» yaageeddino; Ayihuda woosa golliyaappe kare Aa kesseeddino.

Wozanaa K'ook'atetsaa

³⁵ Unttuntu bitaniyaa kare kesseeddawaa Yesuusi siseedda; Yesuusi bitaniyaa demmiide, «Asaa Na'aa ammanay?» yaageedda.

³⁶ Bitanii Yesuusa, «Godaw, taani Aa ammananaadan I oonee? Taw odaarikkii!» yaageedda.

³⁷ Yesuusi bitaniyaa, «Neeni Aa be'aadda; ha neenanna haasayiyaawekka Aa» yaageedda.

³⁸ Bitanii zaariide, «Godaw, ammanay» yaagiide Yesuusaw goyinneedda.

³⁹ Yesuusi, «K'ook'atuu s'eelana malanne s'eelliaawanttu k'ook'ana mala, taani pirddanaw ha sa'aa yaad» yaageedda.

⁴⁰ Aanana de'iyaa amareeda Parisaawatuu hewaa sisiide, «Nuunikka k'ook'eyee?» yaagiide oochcheeddino.

⁴¹ Yesuusi, «Hinttenttu k'ook'a gideeddentto, hinttenttoo nagaraa gidenna; shin ha'i hinttenttu, «Nuuni s'eelleetto» yaagiita; hinttenttu nagaraanna de'iita» yaageedda.

10

Yesuusi Lo"o Hentsanchchaa

¹ Yesuusi, «Taani hinttenttoo tumuwaa oday; dorssaa sikuwaa penggiyaanna gelennaan harasaanna geliyaa ooninne kaysuwaanne paannuwaa.

² Shin penggiyanna geliyaawe dorssaa heemmiyaa asaa.

³ Penggiyaa naagiyaawe aw penggiyaa dooyyee; dorssatuukka Aa kooshshaa sisana; I bare dorssatuwaa untunttu suntsan suntsan s'eesiide, kare kaaletsana.

⁴ I barewantta kare kesseeddawaappe guyyiyaan, untunttuppe sintsanna hamettee; untunttukka Aa kooshshaa eriyaa diraw, Aa kaalliino.

⁵ Hara uraa kooshshaa untunttu erenna diraw, aappe bak'atanaappe attin, Aa geeduwaa kaalikkino» yaageedda.

⁶ Yesuusi untunttoo ha leemisuwaa odeedda; shin I untunttoo ay odinttonekka untunttu akeekibeykkino.

⁷ Yesuusi k'aykka untunttoo, «Taani hinttenttoo tumuwaa oday; taani dorssatoo geliyaa penggiyaa.

⁸ Taappe kase yeedda ubbay kayisuwaanne paannuwaa; shin dorssatuu untunttu giyaawaa sisibeykkino.

⁹ Penggii taana; taanan geliyaa ooninne atanawaa. I gelanne kesana; k'ay lo"o maatay de'iyaa saakka demmanawaa.

¹⁰ Kayisuu wuu"anaw, wod'anawunne d'ayissanaw yiyaawaappe attin, harabaw yeenna; taani untunttoo de'uu de'ana malanne kumiide palahana mala yaad.

11 «Taani dorssaa loytisa heemmiyaawaa; dorssaa loytisi heemmiyaawe he dorssatuwaa diraw hayk'k'ee.

12 Miishshaa akkiide heemmiyaa uray walliyaa yiyaa wode be'iide, dorssatuwaa yeggi bashiide bak'atee. Ayaw gooppe, dorssatuu aawantta gidikkino; k'ay ikka dorssatuwaa heemmiyaawaa gidenna. Hewaa diraw, dorssatuwaa oyk'k'eenne laalee.

13 Shaluwaa akkiide heemmiyaawe bare shaloo heemmiyaa dirawunne dorssaabay Aa k'ofetsenna diraw, dorssatuwaa aggiide bak'atee.

14-15 «Taani dorssaa loytisa heemmiyaawaa; Ta Aabbu Taana eriyaawaadan, Taanikka k'ay Ta Aabba eray. Hewaadankka, Taani Ta dorssatuwaa eray; Ta dorssatuukka Taana eriino. K'ay Taani Ta dorssatuwaa diraw, hayk'k'anaw koy-aad.

16 Ha sikkuwaan bayinna hara dorssatuukka Taw de'iino. Taani untunttakka ahanaw bessee. K'ay untunttu Ta kooshshaa sisana; itti wudii de'ana; heemmiyaawekka ittuwaa gidanawaa.

17 «Taani Ta shemppuwaa zaaraadde akkana mala, aatsaade immanaw koyyiyaa diraw, Ta Aabbu Taana siik'ee.

18 Taani dosaade Ta shemppuwaa aatsa immiyaawaappe attin, Taappe ooninne akka. Taw Ta shemppuwaa aatsa immiyaa maatay de'ee; k'ay zaaraadde akanawukka maatay de'ee. Taani ha azazuwaa Ta Aawuwaappe akkaad» yaageedda.

19 He haasayaa diraw, Ayihudatuwaa gidduwaan k'aykka shaakuu med'ettedda.

²⁰ Unttuntuppe dariyaa baggay, «Aan s'alahii de'ee! I gooyee! Aa haasayaa ayaw sisiitee?» yaageeddino.

²¹ Haratuu k'ay «S'alahii oyk'k'eedda Asay hawaadan haasayenna; s'alahii k'ook'a asaa ayfiyaa s'eelissanaw danddayiyyee?» yaageeddino.

Yesuusi Is's'etteedda

²² Yerusaalamen Geeshsha Golliiyaa anjjisseedda gallassaa hassayissiyaa Baalay gakteedda; sa'ay he wode balguwaa.

²³ Yesuusi Geeshsha Golliyaan Solomona baranddaan, yaanne haanne hamettee.

²⁴ Ayihudatuu Yesuusa matan yuuyyi aad'd'iide, «Neeni nuuna awude gakkanaw sid'issaadde wotsanii? Neeni Kiristtoosa giddoppe, nuw geeshshaade oda» yaageeddino.

²⁵ Yesuusi untunttoo zaariide, «Taani hinttenttoo odaaddi; shin Taana ammanikkita; Taani Ta Aabbu suntsan ootsiyaa kiitay Tabaa markkattee.

²⁶ Shin hinttenttu Ta dorssaa gidenna diraw ammanikkita.

²⁷ Ta dorssatuu Ta kooshshaa sisiino; Taani untuntta eray; untunttukka Taana kaalliino.

²⁸ Taani untunttoo med'inaa de'uwaa immay; k'ay untunttu ubbakka hayk'k'ikkino. Ooninne Ta kushiyaappe untuntta wotsi akkanaw danddayenna.

²⁹ Untuntta Taw immeedda Ta Aabbu ooppenne* aad'd'ee; ooninne Ta Aabbu kushiyaappe untuntta wotsi akkanaw danddayenna.

* **10:29 Ooppenne:** Ubbaappe guussaa.

³⁰ Tanne Ta Aabbu ittuwaa» yaageedda.

³¹ Ayihudatuu Yesuusa c'addanaw k'aykka shuchchaa dentseeddino.

³² Yesuusi untuntta, «Taani ootsanaw Ta Aabbu Taw immeedda daro lo'o oosuwaa hinttentta bessaaddi; hewanttuppe hak'awanttu diraw, Taana shuchchaan c'addanaw koyyiitee?» yaageedda.

³³ Ayihudatuu zaariide, «Nuuni neena lo'o oosuwaa diraw, shuchchaan c'addanaw koyyokko; shin neeni S'oossaa bolla boriyaa k'aalaa haasayiyaa dirawunne k'ay asaa gidaadde ne huup'iyaa S'oossaa ootseedda diraw, c'addanaw koyyeetto!» yaageeddino.

³⁴ Yesuusi zaariide, «Hinttenttu higgayan S'oossay, «Hintte s'oossatuwaa» geeddawe s'aafettibeennee?

³⁵ S'oossaa Mas'aafatuwaa laammanaw dand-dayettenna; S'oossay bare k'aalay yeedda asatuu, «s'oossatuwaa» giide s'eeseeddawaa gidoope,

³⁶ Taani, «Taani S'oossaa Na'aa» geedda diraw, Ta Aabbu anjiide, sa'aa kiitteedda Taana, «S'oossaa bolla boriyaa k'aalaa haasayaa» yaagiitee?

³⁷ Taani Ta Aabbu ootsiyaawaa ootsana d'ayooppe, Taana ammanoppite.

³⁸ Shin Taani ootsiyaawaa gidoope, haray atto hinttenttu Taana ammanana d'ayooppekka, Ta Aabbu Taanan de'iyawaanne Taanikka Ta Aabbun de'iyawaa eranaadaaninne akeekanaadan, Ta oosuwaa ammanite» yaageedda.

³⁹ K'aykka untunttu Aa oyk'k'anaw koyyeed-dino; shin I untunttuppe kessi akkiide beedda.

⁴⁰ Yohaannisi kase s'ammak'iyaasaa Yorddaanoosa Shaafaappe hefintsa Yesuusi pinniide, yaan de'eedda.

⁴¹ Daro Asay Yesuusakko yiide, «Yohaannisi wolk'k'aama malaataa ootsibeenna; shin I ha bitaniyaabaa haasayeeddabay ubbay tuma» yaageeddino.

⁴² Yaan daro Asay Yesuusa ammaneedda.

11

Ali'aazara Hayk'uwaa

¹ Biitaaniyaa giyaa k'eeri katamaan Ali'aazara giyaa itti bitanii harggeedda; he katamay Mayraa-manne izi michchata Martta de'eedda katamaa.

² Godaa gediya shittuwaa okkaade, bare binnanaan Aa gediya k'uc'c'eeddawunna he Mayraamo; harggeeddawe k'ay izi ishaa Ali'aazara.

³ Hewaa diraw, michchatuu, «Godaw, neeni siik'iyawe harggeedda» giide Yesuusaw kiitteed-dino.

⁴ Yesuusi hewaa siseedda wode, «Taani S'oossaa Na'ay harggiyaa gaasuwaan bonchchettana mala, S'oossaa bonchchoo ha harggii Ali'aazara oyk'k'eeddappe attin, wod'iyaa harggiyaa gidenna» yaageedda.

⁵ Yesuusi Martto, izi michchatonne Ali'aazara siik'ee;

⁶ Ali'aazar harggeeddawaa Yesuusi siseedda wode, bare de'iyaa sa'aan laa'u gallassaa peesheedda.

⁷ Hewaappe guyyiyaan, Yesuusi barena kaalliyaawantta «Laa'entsuwaa Yihudaa gadiyaa boytte» yaageedda.

⁸ Yesuusa kaalliyaawanttu zaariide, «Tamaarissiyaawoo, guutsa wodiyaappe kase Ayihudatuu neena shuchchaan c'addanaw koyyeeddino; k'aykka yaa baanii?» yaageeddino.

⁹ Yesuusi, «Itti gallassan tammanne laa"u saatii de'enneeyye? Gallassi hamettiyaa Asay d'ubettenna; ayaw gooppe, I ha sa'aa poo'uwaa be'ee.

¹⁰ Shin k'amma hamettiyaa uray de'ooppe, poo'uu aan baynna diraw, d'ubettee» yaageedda.

¹¹ Yesuusi hewaa geeddawaappe guyyiyaan, k'aykka untunttoo, «Nu dabboo Ali'aazar gem"isheedda; shin gem"ishuwaappe Aa dentsanaw Taani bay» yaageedda.

¹² Yesuusa kaalliyaawanttu zaariide, «Godaw, I gem"isheeddawaa gidooppe, aw lo"anawaa» yaageeddino.

¹³ Ali'aazar hayk'k'eeddawaa Yesuusi odeedda; shin Ali'aazar gem"ishiide giseeddawaa odeedda giide, untunttu k'oppeeddino.

¹⁴ Hewaa diraw, Yesuusi geeshshiide untuntta, «Ali'aazar hayk'k'eedda.

¹⁵ Hinttenttu ammanana mala, taani he sa'aan de'ennawoo, hinttenttu diraw nashettay. Shin denddite; aakko boytte» yaageedda.

¹⁶ Hewaappe guyyiyaan, manttiyaa geetettiyaa Toomaasi bare laggetsatuwaa Yesuusa kaalliyaawantta, «Yesuusanna hayk'k'anaw nuunikka k'ay boytte!» yaageedda.

Yesuusi, Dendduwaanne De'uwaa

¹⁷ Yesuusi gakkiiyaa wode, Ali'aazaraw moogettoodeppe oyddu gallassaa gideeddawaa demmeedda.

¹⁸ Biitaaniyaa katamay Yerusaalameppe heezzu kiilo miitiriya keenaa haakkee.

¹⁹ Daro Ayihudatu Marttonne Mayraamo untuntu ishay hayk'k'eeddawoo mentsetsanaw yeeddino.

²⁰ Martta Yesuusi yeeddawaa sisaadde, Aa mokkanaw kessaaddu; shin Mayraama gollen ataadu.

²¹ Martta Yesuusa, «Godaw, neeni hawaan de'eeddawaa gidintto, ta ishay hayk'k'enna.

²² Shin neeni woossiyaawaa ay gidooppenne, S'oossay new haray atto ha"ikka immanawaa taani eray» yaagaaddu.

²³ Yesuusi, «Ne ishay hayk'uwaappe denddana» yaageedda.

²⁴ Martta, «Wodiyaa wurssetsaan* dendduwaa gallassi, I hayk'uwaappe denddanawaa taani eray» yaagaaddu.

²⁵ Yesuusi iziw, «Taani dendduwaanne de'uwaa; Taana ammaniyaa uray haray atto, hayk'k'ooppekka de'uwaan de'anawaa.

²⁶ K'ay de'uwaan de'iyaa uraynne Taana ammaniyaa uray ubbay ubbaakka hayk'k'enna; hewaa neeni ammanay?» yaageedda.

²⁷ Martta zaaraadde, «Godaw, Ee taani ammanay; neeni S'oossaa Na'aa, sa'aa yaanaw

* **11:24** *Wodiyaa wurssetsaan*: S'oossay asaa zeretsaa ubbaa pirdaw shiishshiyaa wode guussaa.

de'iyaa Kiristtoosa gidiyaawaa taani ammanay» yaagaaddu.

²⁸ Martta hewaa geeddawaappe guyyiyaan, baade bare michchatiw geeman s'eesaade, «Tamaarissiyaawe yiide, neena koyyee» yaagaaddu.

²⁹ Mayraama hewaa siseedda wode, elleella dendda ek'k'aade Yesuusakko baaddu.

³⁰ Yesuusi Martta Aa mokkeedda sa'aan de'eeppe attin, biro k'eeri katamaa gakkibeenna.

³¹ Mayraamo mentsetsiidde, gollen izinna de'iyaa Ayihudatu, iza ellekka dendda ek'k'aade kare kesiyaawaa be'iide, Ali'aazar moogetteedda duufuwaa baade yaan yeekkanaw hanaw yaagiide, iza kaalliide keseeddino.

³² Mayraama Yesuusi de'iyasaa baade Yesuusa be'eedda wode, Aa gediya bollan kunddaaddu; «Godaw, neeni hawaan de'eeddawaa gidintto, ta ishay hayk'k'enna shin!» yaagaaddu.

³³ Yesuusi iza yeekkiyaawaanne k'ay izinna yeedda Ayihudatuukka yeekkiyaawaa be'iide, bare wozanaan daro seeletteedda; k'ay tookki shemppeedda.

³⁴ Unttuntta, «Hak'an moogeedditee?» yaagiide oochchina, «Godaw, yaade be'a» yaagiide zaareeddino.

³⁵ Yesuusi afos's'eedda.

³⁶ Hewaa diraw, Ayihudatu, «Ali'aazara I ay keenaa siik'intto be'ite!» yaageeddino.

³⁷ Shin unttuntuppe ittuu ittuu, «Hawe k'ook'a bitaniyaa s'eelisseeddawe ha bitanii hayk'k'ennaadan udanaw danddayennee?» yaageeddino.

Yesuusi Ali'aazara Hayk'uwaappe Dentseedda

³⁸ Yesuusi k'aykka wozanaappe k'arettiide, Ali'aazar moogetteedda duufuwaakko beedda; he duufuu gonggoluwaa gidiide shuchchaan k'um"etti utteedda.

³⁹ Yesuusi, «Shuchchaa diggite!» yaagiide azazeedda.

Hayk'k'eedda bitaniyaa michchata Martta, «Godaw, I hayk'k'oodeppe oyddu gallassaa gideedda diraw, ha'i s'ink'k'anawaa!» yaagaaddu.

⁴⁰ Yesuusi Martto, «Ammaniyaawaa gidoope, neeni S'oossaa bonchchuwaa be'anawaa Taani new odabeykkita?» yaageedda.

⁴¹ Unttuntu shuchchaa dentseeddino; Yesuusi saluwaa pude s'eelliide, «Aawoo, Taani giyaawaa neeni siseedda diraw, neena galatay.

⁴² Neeni ubbaa wode sisiyaawaa Taani eray; shin hawaan yuuyyi aad'd'iide ek'k'eedda Asay neeni Taana kiitteeddawaa ammanana mala, hawaa Taani unttuntu diraw gay» yaageedda.

⁴³ Yesuusi hewaa geeddawaappe guyyiyaan, bare k'aalaa d'ok'k'u ootsiide, «Ali'aazaraa, haa kessa!» yaageedda.

⁴⁴ Hayk'k'eedda Ali'aazara kushiinne gedii shaluwaan k'ashetti uttiide Aa deemuukka afilan kametti utteeddawe kesina Yesuusi unttunta, «Billi aggite! Bo!» yaageedda.

*Kiristtoosa Bolla Mak'k'eteeddino
(Mat. 26:1-5; Mar. 14:1-2; Luk'. 22:1-2)*

⁴⁵ Hewaa diraw, Mayraamikko yeedda Ayi-hudatuwaappe c'oratuu Yesuusi ootseeddawaa be'iide, Aa ammaneeddino.

⁴⁶ Shin unttuntuppe ittuu ittuu Parisaawatuwaakko biide, Yesuusi ootseeddawaa unttunttoo odeeddino.

⁴⁷ Hewaappe guyyiyaan, k'eesatuwaa kaapatuunne Parisaawatuu shiik'uwaa shiishshiide, «Ha bitanii daro wolk'k'aama malaataa ootsiyaa diraw, ayaa ootsanee?

⁴⁸ Nuuni Aa c'o"u giide, aggooppe, Asay ubbay Aa ammananawaa; k'ay Roome gadiyaa asatuu yiide, nu Geeshsha Golliyaanne nu asaa d'ayissana» yaageeddino.

⁴⁹ Unttuntuppe ittuu K'ayaafaa giyaa, he laytsi k'eesatuwaa ubbatuwaa kaappo gideeddawe, «Hinttenttu ayinne erikkita!

⁵⁰ Asay ubbay d'ayiyaawaappe asaa ubbaa diraw, itti Asay hayk'k'iyawe lo"a gidiyaawaa hinttenttu akeekite?» yaagedda.

⁵¹ I hewaa bareppe gibeenna; shin he laytsi k'eesatuwaa ubbatuwaa kaappo gidiyaa diraw, Yesuusi Ayihuda asaa diraw hayk'k'anaw bessiyaawaa Nabii odeedda.

⁵² K'ay Yesuusi Ayihuda asaa s'alalaw hayk'k'enna; shin laaletti de'iyaa S'oossaa naanaa ittuwaa ootsi shiishshanaw hayk'k'anawaa.

⁵³ He gallasaappe doommiide, untunttu Aa wod'anaw mak'k'eteeddino.

⁵⁴ Hewaa diraw, Yesuusi Ayihudatuu gidduwaan k'onc'c'iyaa yaa haa hamettibeenna; shin mela biittaa gas'aan de'iyaa gadiyaa, Efireema geetettiyaa katamaa beedda. Barena kaalliyaawanttunna hewaan takkeedda.

⁵⁵ Ayihudatuu Paasigaa bonchchiyaa gallassay mateedda; k'ay daro Asay barena geeshshanaw, Paasigaa bonchchiyaa gallassay gakkanaappe kase dumma dumma saappe Yersaalame beedda.

⁵⁶ Unttuntu Yesuusa koyyiino; Geeshsha Golliyaan ek'k'iide, «Ayaa k'oppiitee? Paasigaa bonchchiyaasaa Yesuusi yeennee?» yaagiide ittuu ittuwaa oochcheeddino.

⁵⁷ K'ay k'eesatuwaa kaappatuunne Parisaawatuu Yesuusa k'achchanaw, I de'iyasaa eriyaawe ooninne barenttoo odana mala azazeeddino.

12

Yesuusa Shittuwaa Okkeedda Mishiratto (Mat. 26:6-13; Mar. 14:3-9)

¹ Paasigaa bonchchiyaa gallasaappe usuppun gallassaa kasetiide, Yesuusi I hayk'uwaappe dentseedda Ali'aazar de'iyaa Biitaaniyaa giyaa katamaa beedda.

² He sa'aan unttuntu aw kawuwaa katseeddino; Ali'aazar aanana uttiide ittippe miyaawanttu gidдон utti de'ishshin, Martta kawuwaa gisha mizaaddu.

³ Mayraama daro shaluwaan zal"ettiyaa itti s'aaramusiyaa gidiyaa narddoosa geetettiyaa geeshsha shittuwaa ahaade, Yesuusa gediya okkaade bare binnanaan Aa gediya k'uc'c'aaddu; golliya ubbay shittuwaa sawuwaan toshikku gee.

⁴ Shin Yesuusa kaalliyaawanttuppe ittuu, Yesuusa aatsi immanawe, Yihudaa Ask'k'orootu,

⁵ «Ha shittuu heezzu s'eetu diinaariyaani zal"ettina, ayaw hewe hiyyeesaw imettennee?» yaageedda.

⁶ I kayisuwaa gideedda diraw, hewaa geed-dappe attin, hiyyeesaw k'arettiide gibeenna; I

miishshaa k'arc'c'iitiyaa oyk'k'iyaawaa gidiyaa diraw, ubbaa wode aappe barew akkeedda.

⁷ Yesuusi, «Ha shittuwaa Taani moogettiyaa gallasay gakkanaw iza ayaw minjjanee? Izo aggite.

⁸ Hiyyeesatuu ubbaa wode hinttenanna de'ana; shin Taani ubbaa wode hinttenana de'ikke» yaageedda.

⁹ Ayihudatuwaappe daro Asay Yesuusi Biitaaniyaan de'iyaawaa sisiide, yaa beedda; untunttu Yesuusa be'ana gishsha s'alalaw gidennaan, I hayk'uwaappe dentseedda Ali'aazarakka be'anaw beeddino.

¹⁰ Hewaa diraw, k'eesatuwaa kaappatuu Ali'aazarakka k'ay wod'anaw mak'k'eteeddino.

¹¹ Ayaw gooppe, Ali'aazara gaasuwaan daro Ayihudatuu barena kaaletsiyaawantta aggiide, Yesuusa ammaniino.

Yesuusi Bonchchuwaan Yerusaalame Geleedda (Mat. 21:1-11; Mar. 11:1-11; Luk'. 19:28-40)

¹² Wonttetsa gallassi Paasigaa bonchchiyaasaa yeedda daro Asay Yesuusi Yerusaalame biyaawaa siseedda.

¹³ Yaatiide zambbaa haytsaa oyk'k'iide,* Aa mokkanaw keseeddino. Barenttu kooshshaa d'ok'k'u ootsiide, «S'oossay galatetto!

S'oossaa suntsan yiyaa Israa'eeliyaa kaatii an-jjetteddawaa!» yaageeddino.

¹⁴⁻¹⁵ S'oossaa Mas'aafay,

^{12:8} Zar. 15:11 * ^{12:13} **Zambbaa haytsaa oyk'k'iide:** Hawe Ayihuda Asay eretteedda asaa mokkiyaa wogaa. ^{12:13} Maz. 118:25

«S'iyooone katamaw, yayyoppa!
Be'a, ne kaatii hare maraa bolla uttiide yee»
giyaawaadan, Yesuusi hare maraa demmiide, Aa
toggeedda.

¹⁶ Yesuusa kaalliyaawanttu hewaa kase akeek-
ibeykkino; shin Yesuusi bonchchetteeddawaappe
guyyiyaan, S'oossaa Mas'aafay hewaa ubbaa
geeddawaanne k'ay untunttukka hewaa ubbaa
Yesuusaw ootseeddawaa hassayeeddino.

¹⁷ Ali'aazar moogetteedda gonggoluwaaappe
Yesuusi Aa s'eesiide, hayk'uwaappe dentseedda
wode, Yesuusanna de'iyaa daro Asay Yesuusaw
markkatteedda.

¹⁸ Daro Asay Aa mokkanaw kesseeddawe, I he
wolk'k'aama maalaliyaawaa ootseedda diraassa.

¹⁹ Hewaa diraw, Parisaawatuu ittuu ittuwaa,
«Hinttenttu ayinne ootsanaw danddayennawaa
be'iitee! Be'ite, gade ubbay Aa geeduwaa
kaalleedda» yaageeddino.

²⁰ Paasigaa bonchchiyaa gallassi goyinnanaw
Yerusaalame beeddawanttu giddon itti itti Giriike
asatuu de'iino.

²¹ Unttunttu Galiilaa gadiyaan Beetesayda
geetettiyaa katamaappe yeedda Pilip'p'oosakko
biide, «Godaw, nuuni Yesuusa be'anaw koyeetto»
yaagiide woosseeddino.

²² Pilip'p'oosi biide, Inddiraasaw odina
laa"atuukka biide, Yesuusaw odeeddino.

²³ Yesuusi untuntntoo hawaadan yaageedda;
«Taani, Asaa Na'ay, bonchchettiyaa saatii gak-
keedda.

²⁴ Taani hinttenttoo tumuwaa oday; itti
zarggaa ayfatta biittaan wod'd'aade wook'k'ana

d'ayooppe, barekka attaw. Shin he zarggaa ayfatta wook'k'ooppe, daro ayfiyaa ayfaw.

²⁵ Bare shemppuwaa siik'iyaa ooninne bay-izzee; k'ay bare shemppuwaa ha sa'aan is's'iyaa ooninne med'inaa de'oo ashshee.

²⁶ Ooninne Taw ootsooppe, Taana kaallanaw bessee; k'ay Taani de'iyaa sa'aan Taw ootsiyaawekka de'anawaa. Taw ootsiyaa oonanne, Ta Aabbukka Aa bonchchanawaa.

²⁷ «Ha"i Ta shemppuu daro un"etteedda; yaatina waagoo? Taani, «Ta Aabboo, Taana ha saatattippe ashsharikki» yaagoo? Tuytti, Taani ha saatiyaan yeeddawe hawaa diraassa.

²⁸ Ta Aabboo, ne suntsaa bonchcha» yaageedda.

He wode saluwaappe, «Taani Ta suntsaa bonchchaad; k'aykka gujjaade bonchchana» yaagiyaa k'aalay yeedda.

²⁹ He sa'aan ek'k'eedda c'ora Asay he k'aalaa sisiide, «Hewe guuguntsaa» yaageedda.

Haranttu k'ay, «Kiitanchchay aw haasayeedda» yaageeddino.

³⁰ Yesuusi zaariide untuntta, «Ha k'aalay hinttenttu diraw yeeddawaappe attin, Ta diraassa gidenna.

³¹ Ha sa'ay pirddettiyaa wodii ha"a; ha sa'aa[†] mooddiyaawe ha"i kare olettanawaa.

³² K'ay Taani mask'k'aliyaa bolla kak'ettiyaa wode, asaa ubbaa Taakko goochchana» yaageedda.

[†] **12:31 Ha sa'aa:** Guussay ha alamiyaa gidiide ha Yohaannisa mishiraachchuwaan de'iyaa ha sa'aa giyaawe ha sa'aa bolla de'iyaa asaanne untunttu kaha baressa ootsiide mooddiyaa iitaa ayaanaa wolk'k'aa bessee.

³³ I hewaa geeddawe ay mala hayk'uwaa I hayk'k'anenttonne untuntta erissanaassa.

³⁴ Daro Asay zaariide Yesuusa, «Nu higgii Kiristtoosi med'inaw de'iyaawaa odee. Yaatina, neeni waagaade, «Asaa Na'ay mask'k'aliyaa bolla kak'k'etana» gay? He Asaa Na'ay oonee?» yaageeddino.

³⁵ Yesuusi, «Poo'uu hinttenanna guutsa wodiya gam'anawaa. Hinttenttoo d'umenna mala, poo'uu de'ishshin, poo'uwaan hamettite. D'umaan hamettiyaa uray hak'a binttonne erenna.

³⁶ Poo'uwwaa asaa gidana mala, hinttenttoo poo'uu de'ishshin, poo'uwwaa ammanite» yaagedda. Yesuusi hewaa haasayeeddawaappe guyyiyaan, biide untuntuppe geemettedda.

Ayihudatuu Ammanennaan Is's'eedda Hanotaa

³⁷⁻³⁸ I hewaa keena wolk'k'aama malaataa untuntu sintsan ootsooppekka, nabiyaasi, «Godaw, nu markkatetsaa ooni ammaneeddee?

Goday bare wolk'k'aa oona besseedee?» geeddawe tuma gidana mala, untuntu Aa amanibeykkino.

³⁹⁻⁴⁰ Isiyaasi k'aykka,
«Untuntu ayfii s'eellenna mala,
untuntu wozanaykka akeekena mala,
untuntu S'oossaakko simmina, I untunta patsenna mala,
S'oossay untuntu ayfiyaa k'ook'isseedda.
Untuntu wozanaa dammisseedda»

geedda diraw, untuntu ammananaw dandday-ibeykkino.

⁴¹ Isiyaasi Yesuusa bonchchuwaa be'eedda dirawunne k'ay aabaa haasayeedda diraw,† hewaa geedda.

⁴² Hewaa gidinakka, haray atto Ayihudatuu kaappatuwaappekka c'oratuu Yesuusa ammaneeddino. Shin Parisaawatuu barena Ayihudatuu woosa golliyaappe kessiino giide yayyeedda diraw, ammaneedda giide markkattibeykkino.

⁴³ Ayaw gooppe, untuntu S'oossaa sabaappe aatsiide, asaa sabaa siik'eeddino.

⁴⁴ Yesuusi bare k'aalaa d'ok'k'u ootsiide yaageedda; «Taana ammaniyaa ooninne Taana kiitteeddawaakka ammaniyaawaappe attin, Ta s'alalaa ammanenna.

⁴⁵ Taana be'iyaa ooninne Taana kiitteeddawaakka be'ee.

⁴⁶ Taana ammaniyaa ubbay d'umaan de'enna mala, Taani poo'uwaa gidaade sa'aa yaad.

⁴⁷ Ta k'aalaa sisiide azazetena uraa oonanne Taani pirddikke; ayaw gooppe, Taani alamiyaa ashshanaw yeeddawaappe attin, pirddanaw yabeykke.

⁴⁸ Taana is's'iyaa oonanne k'ay Ta k'aalaa akka oonanne pirddiyaawe de'ee. Taani odeedda k'aalay wurssetsaa gallassi he uraa pirddana.

12:39-40 Isa. 6:10 † **12:41** *Isiyaasi Yesuusa bonchchuwaa be'eedda dirawunne k'ay aabaa haasayeedda diraw*, Woy Isiyaasi S'oossaa bonchchuwaa be'eedda dirawunne k'ay Yesuusabaa haasayeedda diraw,

⁴⁹ Ayaw gooppe, Taani hawaa Taappe haasayabeykke; shin Taana kiitteedda Ta Aabbu Taani gaanawaanne haasayanawaa Taana azazeedda.

⁵⁰ K'ay Aa azazuu med'inaa de'uwaa ahiyaawaa Taani eray; hewaa diraw, Taani odiyaawe Ta Aabbu Taana oda giide odeeddawaa» yaageedda.

13

Yesuusi Bare Kaalliyaawanttu Gediya Meec'c'eedda

¹ Paasigaa bonchchiyaa gallassay gakkanaappe kasetiide, ha sa'aappe shaakettiide, Aawuwaakko biyaa wodii gakkeeddawaa Yesuusi ereedda; ha sa'aan de'iyaa barewantta ubbaa wode siik'eedda; wurssetsay gakkanaw untuntta siik'eedda.

² Yesuusinne kaalliyaawanttu kawuwaa miishshin, Simoonna na'aa Yihudaa Ask'k'orootu Yesuusa aatsi immanaadan, s'alahii Aa k'ofissi wotseedda.

³ Yesuusi bare Aawuu ubbabaa Aa kushiyan wotseeddawaa, k'ay S'oossaa matappe I yeeddawaanne, simmiide aakko baanawaa ereedda.

⁴ Yesuusi miyasaappe denddi ek'k'iide, bolla bagga mayuwaa k'aari wotsiide, poos'aa bare s'eessan danc'c'eedda.

⁵ Hewaappe guyyiyaan, haatsaa meechchaa miishshaan tigiide, barena kaalliyaawanttu gediya meechchaanne bare s'eessan danc'c'eedda poos'an k'uc'ussaa doommeedda.

⁶ Yesuusi Simooni P'es'iroosakko yiina P'es'iroose, «Godaw, neeni ta gediya meec'c'anaw hanayiyee?» yaageedda.

⁷ Yesuusi zaariide Aa, «Taani ootsiyaawaa neeni ha"i erakka; shin guyyeppe eranaassa» yaageedda.

⁸ P'es'iroose, «Neeni ta gediya ubbakka meec'c'akka!» yaageedda.

Yesuusi Aa, «Taani ne gediya meec'c'ana d'ayooppe, newunne Tawunne ittipetetsay baawa» yaagiide zaareedda.

⁹ Simoona P'es'iroose Yesuusa, «Godaw, yaatooppe, ta gediya s'alalaa meec'c'oppa; ta kushiyaakka ta huup'iyaakka meec'c'a!» yaageedda.

¹⁰ Yesuusi zaariide, «Bollaa meec'etti diggeedda uray ooninne gediyaappe harabaa meec'ettanaw koshshenna; aw ubbasaykka geeshsha. K'ay hinttenttukka geeshsha; shin ubbay geeshsha gidikkita» yaageedda.

¹¹ Ayaw gooppe, Yesuusi barena aatsi immana uray oonenttonne ereedda; I, «Hinttenttu ubbay geeshsha gidikkita» geeddawe hawaassa.

¹² Unttuntu gediya meec'c'eeddawaappe guyyiyaan, Yesuusi bare mayuwaa mayyiide, baresaa guyye simmi bi uttiide unttunta yaageedda; «Taani hinttenttoo ootseeddawaa akeekiitee?

¹³ Hinttenttu Taana, tamarissiyaawoonne Godaw giita; Taani he hinttenttu giyaawaa gidiya diraw, loytseeddita.

¹⁴ Taani hinttenttoo Godaanne hinttentta tamarissiyaawaa gidaadde, hinttenttu gediya meec'c'iyaawaa gidooppe, hinttenttukka ittuu ittuwaa gediya meec'c'anaw bessee.

15 Ayaw gooppe, Taani hinttenttoo ootseed-dawaadan, hinttenttukka ootsana mala, hinttenttoo leemisuwaa gidaaddi.

16 Taani hinttenttoo tumuwaa oday; k'oomay bare godaappe aad'd'enna. K'ay kiitetteedda uraykka barena kiitteeddawaappe aad'd'enna.

17 Hinttenttu hewaa eriide ootsiyaawaa gidooppe anjjetteeddawantta.

18 «Taani hinttenttoo ubbabaa haasayikke. Taani dooreeddawantta eray; shin S'oossaa Mas'aafay, <Taani barsseeddawe Ta kushiya sa"eedda> geeddawe tuma gidanaw bessee.

19 Hewe haniyaa wode Taani Taana* gidiyaawaa hinttenttu ammanana mala, hewe hananaappe kasetaade hinttenttoo hananawaa oday.

20 Taani hinttenttoo tumuwaa oday; Taani kiittiyaa oonanne mokkiyaa uray taanakka mokkee; k'ay Taana mokkiyaa ooninne Taana kiitteeddawaa mokkee» yaageedda.

Yesuusi Barena Aatsi Immanawe Oonentto Kasetiide Odeedda

(Mat. 26:20-25; Mar. 14:17-21; Luk'. 22:21-23)

21 Yesuusi hewaa haasayeeddawaappe guyyiyaan, bare wozanaan daro metootiide, «Taani hinttenttoo tumuwaa oday; Taana hintteppe ittuu aatsi immanawaa» giide k'onc'c'iyaan odeedda.

22 I oona haasayinttonne, kaalliyaawanttoo ubbaakka erettennaan is's'ina, ittuu ittuwaa s'eelleeddino.

²³ Yesuusa kaalliyaawanttuppe ittuu, Yesuusi siik'iyaawe, Yesuusa matan utteedda.

²⁴ Hewaa diraw, Simoona P'es'iroose he kaalliyaawaa simi'iide, «I oona gintto, ane Aa oochcha» yaageedda.

²⁵ Hewaa diraw, he kaalliyaawe Yesuusa hayt-saakko shiik'iide, «Godaw, I oonee?» yaageedda.

²⁶ Yesuusi zaariide, «Taani ukitsaan c'abbaa tushaade immiyaawe Aa» yaageedda. K'ay uk-itsaa mentsi akkiide, c'abbaa tushiide, Simoona na'aa, Yihudaa Ask'k'orootaw immeedda.

²⁷ Yihuday ukitsaa mentsowaa akkowaappe guyyiyaan, Sees'aanay ellekka Yihudaan geledda. Yesuusi Aa, «Neeni ootsanawaa elleella ootsa!» yaageedda.

²⁸ Shin he sa'aan utteeddawanttuppe ooninne Yesuusi hewaa Aa ayaw geeddenttonne eribeenna.

²⁹ Yihuday miishshaa k'arc'c'iitiyaa oyk'k'iyaa diraw, kaalliyaawanttuppe ittuu ittuu Yesuusi Yihudaa, «Paasigaa bonchchiyaa gallassaw barena koshshiyaawaa baade shamma woy hiyyeesaw mis'uwaataa imma geedda» yaagiide k'oppeeddino.

³⁰ Yihuday ukitsaa mentsowaa akkiide, ellekka kare kesseedda; he wode sa'ay k'amma.

Ooratsa Azazuwaa

³¹ Yihuday kare keseeddawaappe guyyiyaan, Yesuusi yaageedda; «Ha"i Taani Asaa Na'ay bonchchettaaddi: S'oossaykka Ta baggana bonchchetteedda.

³² S'oossay Ta baggana, Asaa Na'aa baggana bonchchettooppe, I bare huup'ew Taana Asaa

Na'aa bonchchanawaa; k'ay I Taana ellekka bonchchanawaa.

³³ Ta naatoo, Taani hinttenanna daro wodiya gam"ikke. Hinttenttu Taana koyyana; shin Taani Ayihudatuwaa, «Taani biyaasaa hinttenttu baanaw danddaykkita» geeddawaadan, hinttewukka ha"i oday.

³⁴ Taani hinttentta ooratsa azazuwaa azazay; ittuu ittuwaa siik'ite. Taani hinttentta siik'eeddawaadankka, hinttenttu ittuu ittuwaa siik'ana bessee.

³⁵ Hinttenttu ittuu ittuwaanna siik'ettooppe, Taana kaalliyaawantta gidiaawaa Asay ubbay erana» yaageedda.

P'es'iroose Kaddanawaa Yesuusi Kasetiide Odeedda

(Mat. 26:31-35; Mar. 14:27-31; Luk'. 22:31-34)

³⁶ Simooni P'es'iroose Yesuusa, «Godaw, neeni hak'a bay?» yaageedda.

Yesuusi zaariide, «Taani biyaasaa neeni ha"i Taana kaallanaw danddayakka; shin guyyeppe kaallana» yaageedda.

³⁷ P'es'iroose, «Godaw, taani neena ha"i kaallanaw ayaw danddaykkita? Taani ne diraw, hayk'k'anawukka giiga uttaad!» yaageedda.

³⁸ Yesuusi zaariide, «Ta diraw hayk'k'anaw ha"i tumu giiga uttaaddii? Taani new tumuwaa oday; kuttuu waassanaappe kase, neeni Taana heezzu gede kaddanaassa» yaageedda.

14

Yesuusi Aawuwaakko Afiyaa Ogiyaa

¹ Yesuusi kaalliyaawantta «Hinttenttu wozanay hirggoppo; S'oossaan ammanite; Taanankka ammanite.*

² Ta Aabbu gollen daro sa'ay de'ee. Hewaa gidennentto, Taani hinttenttoo hewaa odikke; Taani hinttenttoo sa'aa giigissanaw bay.

³ Taani baade sa'aa giigisseeddawaappe guyyiyaan, Taani de'iyaa sa'aan hinttenttukka de'ana mala, simma yaade hinttentta Taakko afana.

⁴ K'ay hinttenttu Taani biyaa ogiyaa eriita» yaageedda.

⁵ Toomaasi, «Godaw, neeni biyaasaa nuuni erokko; ogiyaa waaniide eranaw danddayeetto?» yaageedda.

⁶ Yesuusi zaariide, «Ogii, tumuunne de'uu Taana; Ta baggannappe attin, ooninne Ta Aabbukko baanaw danddayenna.

⁷ Hinttenttu Taana eriyaawaa gidintto, Ta Aabakka erana; ha"ippe doommiide, hinttenttu Aa eriitanne k'ay Aa be'eeddita» yaageedda.

⁸ Pilip'p'oosi Yesuusa, «Godaw, Aawuwaa nuuna besa; hewe nuw gidanawaa» yaageedda.

⁹ Yesuusi zaariide yaageedda; «Pilip'p'oosaa, Taani hawaa keena wodiya hinttenanna de'inakka Taana erikkii? Taana be'eedda uray Aawuwaakka be'eedda; yaatina, neeni waagaade, «Aawuwaa nuuna besa» gay?»

¹⁰ Taani Aawuwaa giddon de'iyawaa k'ay Aawukka Ta giddon de'iyawaa neeni

* **14:1** *S'oossaan ammanite; Taanankka ammanite:* S'oossaan ammanuu hinttew de'ee guussay, Taanankka ammanuu de'ee guussaa.

ammanikkii? Taani hinttenttoo odiyaa k'aalaa Taani Taappe odikke; shin Ta giddon de'iyaa Aawuu bare oosuwaa ootsee.

¹¹ Taani Aawuwaa giddon de'iyawaanne k'ay Aawukka Ta giddon de'iyawaa Taana ammanite; hewe d'ayooppe, Ta oosuwaabaw Taana ammanite.

¹² «Taani hinttenttoo tumuwaa oday; Taana ammaniyaa uray Taani ootsiyaa oosuwaa ootsana. Taani Aawuwaakko biyaa diraw, he uray hawaappe aad'd'iyaa oosuwaa ootsana.

¹³ Aawuu Na'aa gaasuwaan, Ta baggana bonchchettana mala, Ta suntsan hinttenttu woossiyaa ubbabaa Taani hinttenttoo polana.

¹⁴ Hinttenttu Ta suntsan Taana ayaanne oochchooppekka, Taani polana.

Yesuusi Ayaana Geeshsha Kiittanaw Immeedda Hidootaa

¹⁵ «Hinttenttu Taana siik'iyawaa gidoope, Ta azazuwaa naagana.

¹⁶⁻¹⁷ Taani Aawuwaa woosana; hinttenanna med'inaw de'ana mala, tumatetsaa Ayaanaa, hara mentsetsiyaawaa hinttenttoo I immana. Ha sa'ay he tumatetsaa Ayaana be'ennawaanne erenawaa gidiyaa diraw, Aa akkanaw danddayenna; shin I hinttenanna de'iyaa dirawunne hinttenttu giddon de'ana diraw, hinttenttu Aa eriita.

¹⁸ «Taani hinttentta aawuunne aata bayinna yii'o naanaadan hintterekka aggabashikke; Taani simmaade hinttenttukko yaana.

¹⁹ Guutsa wodiyaappe guyyiyaan, alamii Taana laa'entsuwaa be'enna; shin hinttenttu

Taana be'ana; Taani de'uwaan de'iyaa diraw, hinttentukka k'ay de'uwaan de'ana.

²⁰ Taani Ta Aawuwaa gidдон de'iyawaanne hinttenttu Ta gidдон de'iyawaa, k'ay Taani hinttenttu gidдон de'iyawaanne hinttenttu he gallassi erana.

²¹ «Ta azazuu Aa matan de'iyaa asay, k'ay he azazuwaakka naagiyawe, I Taana siik'iyaa asaa. Taana siik'iyaa asaa Ta Aabbukka siik'ee; Taanikka Aa siik'ay. Taani aw k'onc'c'ana» yaageedda.

²² Yihudaa Ask'k'oroota gidenna Yihuday Yesuusa, «Godaw, neeni ne huup'iyaa alamiyaa bessenaan, nuuna bessana giyaawaa waagaade gay?» yaageedda.

²³ Yesuusi, «Taana siik'iyaa ooninne Ta k'aalaa naagee; Ta Aabbu Aa siik'anawaa; k'ay Ta Aabunne Taaninne aakko yiide, aanana de'ana.

²⁴ Taana siik'enna uray ooninne Ta k'aalaw azazetena; hinttenttu sisiyaa k'aalay Taana kiit-
teedda Aawuwaappe attin, Tawaa gidenna.

²⁵ «Taani hinttenanna ittippe de'aadde hawaa hinttenttoo odaaddi;

²⁶ shin Geeshsha Ayyaanay, mentsetsiyaawe, Aawuu Ta suntsan kiittanawe, hinttentta ubbabaa tamarissanawaa. Taani hinttenttoo odeedda ubbabaakka hinttentta hassayisanawaa.

²⁷ «Taani sarotetsaa hinttenanna wotsay; Ta sarotetsaa hinttenttoo immay. Taani alamii immiyaa sarotetsaa malaa immikke. Hinttenttu hirgoppitenne yayyoppite.

²⁸ Taani hinttenttoo, «Taani bay; shin simmaade hinttenttukko yaana» geeddawaa siseeddita; hinttenttu Taana siik'eeddawaa gidintto, Taappe Aawuu dariyaa diraw, Taani Aawuwaakko biyaawan hinttenttu nashettanita.

²⁹ Hewe haniyaa wode hinttenttu ammanana mala, hewe hanennaan de'ishshin, haananna kasetaade Taani hinttenttoo odaaddi.

³⁰ «Ha alamiyaa mooddiyaawe yiyaa diraw, Taani hawaappe sintsan hinttenanna loytsa haasayikke. Taana I ayinne ootsanaw danddayenna.

³¹ Shin Taani Aawuwaa siik'iyawaa alamii eranaw bessee; k'ay Taanikka Aawuu Taana azazeeddawaadan ootsay. Denddi ek'k'ite; hawaappe boytte.

15

Woynniyaa Giyaa Turaw Tumu Anuu Yesuusa

¹ «Taani woyniyaa geetettiyaa turaw tumu ano; goshshanchchay Ta Aabba.

² Ta gidдон de'iyaa ayfiyaa ayfena turaa maraa ubbaa I karee; ayfiyaa turaa maraa ubbay kase-waappe loytsi ayfanaadan, he maraa s'eeraa I c'iggiide geeshshana.

³ Taani hinttenttoo ha'i odeedda k'aalaa gaa-suwaan, hinttenttu geeshsha.

⁴ Ta gidдон de'ite; Taanikka hinttenttu gidдон de'ana. Woynniyaa turaa maray anuwaanna it-tippe de'ennaan d'ayooppe, he maray barekka ayfiyaa ayfanaw danddayennawaadan, hinttent-tukka Ta gidдон de'ennaan d'ayooppe, ayfiyaa ayfanaw danddaykkita.

⁵ «Taani woyniyaa turaw ano; hinttenttu he turaa maratuwaa. Ta giddon de'iyaa uray, Taanikka Aa giddon de'iyaa uray, daro ayfiyaa ayfana; ayaw gooppe, Taani baynnaan hintterekka ayinne oot-sanaw danddaykkita.

⁶ Ta giddon de'enna uray turaa maraadan, karen yeggina meleeddawaa shiishshiide tamaan wotsina, I ees's'anawaa.

⁷ Hinttenttu Ta giddon de'ooppe, k'ay Ta k'aalaykka hinttenttu giddon de'ooppe, hinttenttu koyyeeddawaa ayaa gidin akka woossite; hinttenttu akkanita.

⁸ Hinttenttu daro ayfiyaa ayfooppenne k'ay Taana kaalliyaawantta gidooppe, hewan Ta Aabbu bonchchettanawaa.

⁹ Aawuu Taana siik'eeddawaadan, Taanikka hinttentta siik'aaddi; Ta siik'uwaan de'ite.

¹⁰ Taani Ta Aabbu azazuwaa naagaade Aa siik'uwaan de'eeddawaadan, hinttenttukka Ta azazuwaa naagoooppe, Ta siik'uwaan de'anita.

¹¹ «Ta nashechchay hinttenanna de'ana malanne, hinttenttu nashechchay kumentsaa gidana mala, Taani hawaa hinttenttoo odaaddi.

¹² Ta azazuu hawaa; Taani hinttentta siik'iyawaadan, hinttenttukka ittuu ittuwaanna siik'ettite.

¹³ Bare shemppuwaa bare laggew aatsiide immiyaawaappe aad'd'iyaa siik'uu oossinne akka baawa.

¹⁴ Taani hinttentta azazeeddawaa ubbaa oot-sooppe, hinttenttu Ta laggetuwaa.

¹⁵ «Ayilii bare goday ootsiyaawaa erenna diraw, Taani hinttentta hawaappe sintsaw ayilatuwaa giikke; shin Taani hinttentta Ta laggetuwaa gaad.

Ayaw gooppe, Ta Aawuwaappe siseedda ubbabaa Taani hinttenttoo odaaddi.

¹⁶ Taani hinttentta dooreeddawaappe attin, hinttenttu Taana dooribeykkita. Hinttenttu biide ayfiyaa ayfana malanne de'ana mala, Taani hinttentta suntsaad. K'ay Aawuukka hinttenttu Ta suntsan* woosseeddawaa ubbaa immana.

¹⁷ Taani hinttentta azaziyaawe hawaa; ittuu ituwaanna siik'ettite.

Yesuusi Ha Alamii Is's'iyawaa Odeedda

¹⁸ «Alamii hinttentta is's'ooppe, kasetiide Taana is's'eeddawaa akeekite.

¹⁹ Hinttenttu alamiyaassa gideeddentto, alamii barewaadan hinttentta siik'ana; shin Taani hinttentta alamiyaappe dooreeddawaappe attin, hinttenttu alamiyaassa gidikkita; alamii hinttentta is's'iyawe hawaassa.

²⁰ «Ayilii bare godaappe dareenna» gaade Taani hinttenttoo odeeddawaa hassayite. Unttuntu Taana yedersseeddawaa gidooppe, hinttenakka yederssana. Unttuntu Ta k'aalaa naageeddawaa gidooppe, hinttenttu k'aalaakka naaganawantta.

²¹ Shin unttuntu Taana kiitteeddawaa erenna diraw, ha ubbaa Ta gaasuwaan unttuntu hinttenttu bolla ootsanawantta.

²² Taani yaade unttunttoo odennawaa gidintto, unttunttoo nagaraa gidenna; shin ha"i unttuntu ootsiyaa nagaraa gaasoyiyaawe baawa.

²³⁻²⁴ Taana is's'iyawe Ta Aawuwaakka is's'eedda. Ooninne ootsibeenna oosuwaaw unttuntu giddon Taani ootsabeennabaa gidintto, unttunttoo nagaraa gidennaan attanawaa; shin

* **15:16 Ta suntsan:** Woy «Taana kaalliyaawantta gidiyaa diraw»

ha'i untunttu Taani ootseedda oosuwaa be'iide,
Taanakka Ta Aawuwaakka is's'eeddino.

²⁵ Shin untunttu higgiiyan, «Taana c'oo
is's'eeddino» geetettiide s'aafetteeddawe
polettana mala, hawe haneedda.

²⁶ «Shin Aawuwaappe yiyaa tumatetsaa
Ayyaanay mentsetsiyaawe yaanawaa. Taani
Aawuwaappe hinttenttoo Aa yeddana; k'ay I
Tabaa markkattanawaa.

²⁷ Hinttekka k'ay kaseppe doommiide,
Taananna de'iyaa diraw, Tabaa markkattana.

16

¹ «Taani hawaa hinttenttu d'ubettenna mala,
hinttenttoo odaaddi.

² Untunttu hinttentta barenttu Ayihuda
woosa golliyaappe kessi yeddananawantta. Hewaa
bolla k'ay hinttentta wod'iyaa uray S'oossaw
ootsiyaawaa aw malatiyaa wodii yaanawaa.

³ Untunttu hewaa hinttenttu bolla ootsiyaawe
Taananne Aawuwaa erenna diraassa.

⁴ Shin untunttu hewaa hinttenttu bolla oot-
siyaa wodii gakkiiyaa wode, Taani hinttenttoo
odeeddawaa hinttenttu hassayana mala, Taani
hinttenttoo hawaa odaaddi.

Geeshsha Ayaanaa Oosuwaa

«Taani hinttenanna de'iyaa diraw, koyro hewaa
hinttenttoo odabeykke.

⁵ Shin ha'i Taani Taana kiitteeddawaakko bay;
shin hintteppe ooninne, «Hak'a bay?» giide Taana
oochchiyaawe baawa.

⁶ Shin Taani hawaa odeedda diraw, hinttenttu
wozanaan daro kayyuu de'ee.

⁷ Shin Taani hinttenttoo tumuwaa oday; Taani biyaawe hinttenttoo lo"a. Ayaw gooppe, Taani baana d'ayooppe, mentsetsiyaawe hinttenttukko yeenna; shin Taani booppe, Aa hinttenttukko yed-dana.

⁸ K'ay mentsetsiyaawe yiide, untunttu nagaraabaa, S'oossaa s'illotetsaabaanne pirddaabaa ha sa'aa Asay bayizzeeddawaa bessanawaa.

⁹ Nagaraabay Asay Taana ammanenna diraassa.

¹⁰ S'illotetsaabay k'ay Taani Aawuwaakko biyaa diraw, hinttenttu Taana laa'entsuwaa be'ikkita.

¹¹ S'oossaa pirddaabay k'ay alamiyaa mood-diyaawe pirddettedda diraassa.

¹² «Taani hinttenttoo odiyaabay darobay de'ee; shin ha"i hinttenttoo gelenna.

¹³ Tumatetsaa Ayyaanay yiyaa wode, hinttentta tumatetsaa ubbaakko kaalletsanawaa. Ayaw gooppe, I bare siseeddawaa odanaappe attin, bareppe ayinne odenna. K'ay sintsappe yaanabaa hinttenttoo I odanawaa.

¹⁴ I Taana bonchchanawaa; ayaw gooppe, I Taw de'iyawaappe akkiide, hinttenttoo odanawaa.

¹⁵ Aawoo de'iyaaabay ubbay Tawaa; mentset-siyaawe Taw de'iyabaappe akkiide, hinttenttoo odanawaa Taani geeddawe hawaassa.

Yesuusa Kaalliyaawanttu Kayyuu
Nashechchaw Laamettana

¹⁶ «Guutsa wodiyaappe guyyiyaan, hinttenttu Taana be'ikkita; k'ay guutsa wodiyaappe guyyiyaan, hinttenttu Taana be'ana» yaageedda.

¹⁷ Yesuusa kaalliyaawanttuppe ittuu ittuu barenttu gidдон, « Guutsa wodiyaappe

guyyiyaan, hinttenttu Taana be'ikkita; k'ay guutsa wodiyaappe guyyiyaan, hinttenttu Taana be'anita; ayaw gooppe, Taani Aawuwaakko bay giyaawe hewe waagiyaawee?» yaageeddino.

¹⁸ «*«Guutsa wodiyaappe guyyiyaan» giyaawe waagiyaawee? I ayaw haasayinttonne nuw eretenna» yaageeddino.*

¹⁹ Unttuntu barena oochchanaw koyyiyaawaa Yesuusi eriide, unttunta yaageedda; «Taani, «Guutsa wodiyaappe guyyiyaan, hinttenttu Taana be'ikkita; k'ay guutsa wodiyaappe guyyiyaan, hinttenttu Taana be'ana» geeddawoo hinttenttu ittuu ittuwaa oochchiitee?

²⁰ Taani hinttenttoo tumuwaa oday. Hinttenttu yeekkananne kayyottana; shin ha alamii nashettana. K'ay hinttenttu kayyottana; shin hinttenttu kayyottowe nashechchaa gidanawaa.

²¹ Itti mishiratta na'aa yelana haniyaa wode, bare yeliyaa wodii gakkeedda diraw, oyk'ettaw; shin na'ay yeletteeddawaappe guyyiyaan, na'ay ha sa'aan yeletteedda nashechchaa diraw, bare oytsaa hassayukku.

²² Hewaa diraw, hinttenttukka hinttenttu wozanaan kayyottiita; shin Taani laa'entsuwaa hinttentta be'ana; k'ay hinttenttu wozanay loytsi nashettana; hinttenttu nashechchaa ooninne hintteppe akkaena.

²³ «He gallassi hinttenttu Taana ayinne woosikkita. Taani hinttenttoo tumuwaa oday; hinttenttu Ta suntsan woossiyaawaa ubbaa Aawuu hinttenttoo immanawaa.

²⁴ Ha"i gakkanaw Ta suntsan ayinne woosibeykkita; hinttenttu nashechchay polettana mala,

S'oossaa woossite; hinttenttu akkana.

²⁵ «Hawaa Taani hinttenttoo leemisuwaan odaaddi; shin Taani leemisuwaan odenna wodii yaanawaa; shin Aawuwaabaa Taani hinttenttoo k'onc'c'iyaan odana.

²⁶ Taani he gallassi, hinttenttu Ta suntsan Aawuwaa woosana; k'ay hinttenttu diraw, Taani Aawuwaa woosana giikke.

²⁷ Ayaw gooppe, Aawuu bare huup'ew hinttentta siik'ee; hinttenttu Taana siik'iyaa dirawunne Taani Aawuwaa matappe yeeddawaa ammano diraw, I hinttentta siik'ee.

²⁸ Taani Aawuwaa matappe ha alamiyaa yaad; k'ay ha alamiyaa aggaade Aawuwaakko baana» yaageedda.

²⁹ Yesuusa kaalliyaawanttu zaariide Yesuusa, «Be'a, ha"i neeni k'onc'c'iyaan haasayaasa; leemisuwaan ayinne haasayakka.

³⁰ Neeni ubbabaa eriyaawaa nuuni ha"i ereetto; k'ay neena ooninne oochchana mala, neeni koyyennawaa ereetto. Hewe nuuna neeni S'oossaappe yeeddawaa ammantsee» yaageeddino.

³¹ Yesuusi zaariide untuntta, «Ha"i ammanitee?

³² Be'ite, hinttenttu hinttenttu golle golle laalettiyaa wodiinne Ta s'alalaa yeggi bashiyaa wodii yaanawaa; ha"ikka yi diggeedda. Shin Aawuu Taananna de'iyaa diraw, Ta s'alalaa gidikke.

³³ Hinttenttu Ta gidдон de'iidde, saro de'ana mala, Taani hawaa hinttenttoo odaaddi. Alamiyaan hinttenttu waayettana. Shin minnite; Taani alamiyaa s'oonaad» yaageedda.

17

Yesuusa Woosaa

¹ Yesuusi hewaa haasayeeddawaappe guyyiyaan, pude saluwaa s'eelliide, hawaadan yaageedda; «Ta Aabboo, wodii gakkeedda; ne Na'ay neena bonchchana mala, neenikka ne Na'aa bonchcha.

² Ayaw gooppe, neeni aw immeedda ubbaw med'inaa de'uwaa I immana mala, asaa ubbaa bolla aw maataa immaadda.

³ Asay neena itti tumu S'oossaa gideeddawaa erana malanne, k'ay neeni kiitteedda Yesuusi Kiristoosa erana mala, hawe med'inaa de'uwaa.

⁴ Neeni Taw ootsanaw immeedda oosuwa po-laade, neena sa'aan bonchchaad.

⁵ Ha"ikka k'ay Aawoo, alamii med'ettanaappe kase ne matan Taw de'iyaa bonchchuwaan ne sintsan Taana bonchcha.

⁶ «Alamiyaa asaappe neeni Taw immeeddawantoo ne suntsaa erissaad; untunttu newantta; k'ay neeni untuntta Taw immaadda. Untunttu ne k'aalawukka azazetteeddino.

⁷ Ha"i neeni Taw immeedda ubbabay neeppe yeeddawaa untunttu eriino.

⁸ Ayaw gooppe, neeni Taw immeedda k'aalaa Taani untunttoo immaaddi; untunttukka he k'aalaa akkeeddino. Taani ne matappe yeeddawe tuma gidiaawaa eriide Neeni Taana kiitteed-dawaakka ammaneeddino.

⁹ «Taani untunttoo woossay; alamew neena woossikke. Shin Neeni Taw immeedda asaw woossay; ayaw gooppe, untunttu newantta.

¹⁰ Taw de'iyaa ubbabay nebaa; k'ay New de'iyaa ubbabaykka Tabaa. Taani untunttu baggana bonchchettaaddi.

¹¹ Taani hawaappe guyyiyaan, alamiyaan de'ikke; untunttu alamiyaan de'iino; Taani ha'i neekko bay. Geeshsha Aawoo, ha Neeni Taw immeeddawanttu Neeninne Taani ittuwaa gidiyaawaadan, untunttu ittuwaa gidana mala, untuntta ne suntsan naaga.

¹² Taani untunttunna alamiyaan de'aadde, neeni Taw immeedda ne suntsaa wolk'k'an untuntta naagaad. Taani untuntta naagaad; S'oossaa Mas'aafay geeddawe polettana mala, bashshay bessiyaa uraappe attin, untunttuppe haray ooninne baybeena.

¹³ «Ha'i Taani Neekko bay; untunttu wozanaan Ta nashechchay polettana mala, hawaa Taani alamiyaan haasayay.

¹⁴ Taani untunttoo ne k'aalaa immaaddi; Taani alamiyaassa gidennawaadan, untunttukka alamiyaassa gidenna diraw, alamii untuntta is's'eedda.

¹⁵ Neeni s'alahiyaappe untuntta naagana mala woossiyaawaappe attin, alamiyaappe kessana mala woossikke.

¹⁶ Taani alamiyaassa gidennawaadan, untunttukka alamiyaassa gidikkino.

¹⁷ Neeni tumatetsaan untuntta newantta ootsa; ne k'aalaykka tumatetsaa.

¹⁸ Neeni Taana alamiyaa kiitteeddawaadan, Taanikka untuntta alamiyaa kiittaad;

¹⁹ k'ay untunttu tumatetsaan new dummatana mala, untunttu diraw, Taani Ta huup'iyaa new

dummayaad.

²⁰ «Taani untunttu s'alalaw woossikke; shin untunttu k'aalaa odina, Taana ammaneeddaway-tookka woossay.

²¹ Untunttu ubbay ittuwaa gidana mala, Taani woossay. Aawoo, Neeni Ta gidдон de'iyawaadan, k'ay Taanikka Ne gidдон de'iyawaadan, untunttu nu gidдон de'iino. K'ay neeni Taana kiitteeddawaa alamii ammanana mala, untunttu ittuwaa gidino.

²² Neeninne Taani ittuwaa gidiyawaadan, untunttu ittuwaa gidana mala, neeni Taana bonchcheeddawaadan, Taanikka untuntta bonchchaad.

²³ Taani untunttu gidдон de'ina, Neeni Ta gidдон de'ina, k'ay Neeni Taana siisiyawaadan, untunttakka siik'owaanne Neeni Taana ha alamiyaa kiitteeddawaa alamii eranaadan, untunttu ubbaa ittuwaa gidino.

²⁴ «Aawoo, sa'ay med'ettanaappe kase Neeni Taana siik'eedda diraw, Taw immeedda Ta bonchchuwaa untunttu be'ana mala, Neeni Taw immeeddawaynttu Taani de'iyaa sa'aan Taananna de'ana mala koyaad.

²⁵ «S'illo Aawoo, alamiyaa Asay Neena erenna; shin Taani neena eray. K'ay Neeni Taana kiitteeddawaa hawaynttu eriino.

²⁶ Neeni Taana siik'eedda siik'uu untunttu gidдон de'ana mala, k'ay Taanikka untunttu gidдон de'ana mala, Taani Ne suntsaa untuntta erissaad; sintsawukka erissana» yaageedda.

*Yesuusi Bare Morkketuwaa Kushiyan
Oyk'eteedda*

(Mat. 26:47-56; Mar. 14:43-50; Luk'. 22:47-53)

¹ Yesuusi hewaa giide, S'oossaa woosseed-dawaappe guyyiyaan, barena kaalliyaawant-tunna K'ediroona giyaa zanggaaraa pinneedda. He sa'aan atikilttiyaa sa'ay de'ee; Yesuusinne Yesuusa kaalliyaawanttu geleeddino.

² Yesuusa aatsi immeedda Yihuday he sa'aa ereedda; ayaw gooppe, Yesuusi ubbaa wode barena kaalliyaawanttunna hewan shiik'ee.

³ Hewaa diraw, kaaletsiyaa k'eesatuwaa kaappatuunne Parisaawatuu Yihudaanna baanaadan immeedda Roomaa wotaadaratu-unne Geeshsha Golliyaa naagiyaawanttu kuraaziyaa, yabbiyaanne tooraa oyk'k'iide he sa'aa beeddino.

⁴ Yesuusi barena gakkanaw haniyaa ubbabaa eriide, gas'aa kesiide, «Oona koyyiitee?» yaageedda.

⁵ Unttuntu zaariide, «Naazireetiyaa Yesuusa koyyeetto» yaageeddino.

Yesuusi zaariide, «Taani Aa» yaageedda.

Yesuusa aatsi immeedda Yihudaykka hewan untuntunna ek'k'eedda;

⁶ Yesuusi, «Taani Aa» geedda wode, unttuntu guyyekko shiik'iide, sa'aan kunddeeddino.

⁷ Yesuusi k'aykka, «Oona koyyiitee?»

Yaagi oochchina unttuntu, «Naazireetiyaa Yesu-usa» yaageeddino.

⁸ Yesuusi zaariide, «Taani Aa gidiyaawaa hinttenttoo odaaddi; simmi hinttenttu Taana

koyyiyaawaa gidoope, hawantta yeddite» yaageedda.

⁹I, «Ta Aabbo, neeni Taw immeeddawanttuppe haray atto, ittuwaakka bayizzabeykke» geeddawe polettana mala, hewaa geedda.

¹⁰ Simooni P'es'iroosaw mashshay de'ee; I he mashshaa shoddinne k'eesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa k'oomaa ushechcha haytsaa shoc'iide, k'ans's'i yeggeedda. He k'oomaa suntsay Malkkoosa.

¹¹ Yesuusi P'es'iroosa, «Ne mashshaa shookuwaan zaaraade wotsa! Ta Aabbu Taw immeedda metuwaa s'uu'aa Taani ushikkita?» yaageedda.

*Yesuusi K'eesatuwaa Kaappuwaa
Haanna Sintsa Shiik'eedda*

¹² Shaalak'ay, daro wotaadaratuunne k'ay Geeshsha Golliya naagiyaawanttu Yesuusa oyk'k'iide k'achcheeddino.

¹³ Koyro Yesuusa Haannakko afeeddino; Haanni he laytsi k'eesatuwaa kaappatuwaa gideedda K'ayaafaa bolluwaa.

¹⁴ «Asaa ubbaa diraw, itti Asay hayk'k'intto lo"» giide Ayihudatuwaa zoreeddawe K'ayaafaa.

*P'es'iroose Yesuusa Kaddeedda
(Mat. 26:69-70; Mar. 14:66-68; Luk'. 22:55-57)*

¹⁵ Simooni P'es'iroosinne hara itti kaalliyaawe Yesuusa kaalliide beeddino. He hara kaalliyaawaa k'eesatuwaa kaappuu ereedda; hewe Yesuusanna k'eesatuwaa kaappuwaa dirssaa garssa geleedda.

¹⁶ Shin P'es'iroose karenna dirssaa penggiyaan ek'k'eedda. K'eesatuwaa ubbatuwaa kaappuu

eriyaa hara kaalliyaawe kare kesiide, penggiyaa naagiyaa naattiw odiide, P'es'iroosa dirssaa garssa gelisseedda.

¹⁷ Penggiyaa naagiyaa naatta P'es'iroosa, «Neeni ha bitaniyaa kaalliyaawantuppe ittuwaa gidikki-iyee?» yaagaaddu.

I, «Tuytti, taani gidikke» yaageedda.

¹⁸ Sa'ay meeggiyaa diraw, ayilatuunne Geeshsha Golliyaa naagiyaawanttu tamaa ees's'iidde, bonk'k'eeddawaa yuuyyi aad'd'i ek'k'iide kashiino; P'es'iroosikka untuntunna ek'k'iide, he tamaa kashee.

K'eesatuwaa Kaappuu Yesuusa Oochcho Ooshaa

(Mat. 26:59-66; Mar. 14:55-64; Luk'. 22:66-71)

¹⁹ K'eesatuwaa ubbatuwaa Kaappuu, Yesuusa kaalliyaawanttubaane Aa timirttiyaabaa oochcheedda.

²⁰ Yesuusi aw zaariide, «Taani asaa ubbaw k'onc'c'iyaan odaaddi. Taani Ayihuda ubbay shiik'iyaa Ayihuda woosa golleninne Geeshsha Golliyaan ubbaa wode tamaarissaad; geeman ayinne haasayabeykke.

²¹ Yaatina, neeni Taana ayaw oochchay? Taani odeeddawaa siseedda asaa oochcha; he Asay Taani odeeddawaa ereedda» yaageedda.

²² Yesuusi hewaa geedda wode, hewaan ek'k'eedda wotaadaratuwaappe ittuu Yesuusa bak'k'iide, «K'eesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa bolla hawaadan zaaray?» yaageedda.

²³ Yesuusi zaariide, «Taani balabaa haasayeed-dawaa gidooppe, hawaan de'iyaa asaa ubbaw

oda; shin Taani tumuwaa haasayeeddawaa gi-dooppe, Taana ayaw bak'k'ay?» yaageedda.

²⁴ Hewaa diraw, Haanni, k'ashetti utteedda Yesuusa, k'eesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa, K'ayaafaakko yeddeedda.

*P'es'iroosi Yesuusa Laa'entsuwaa Kaddeedda
(Mat. 26:71-75; Mar. 14:69-72; Luk'. 22:58-62)*

²⁵ P'es'iroosi hewan ek'k'iide, tamaa kashee; haranttu Aa, «Neeni ha bitaniyaa kaalliyaawant-tuppe ittuwaa gidikkiiyee?» yaageedda.

P'es'iroose, «Tuytti; taani gidikke» yaagiide kad-deedda.

²⁶ K'eesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa k'oomatuwaappe ittuwaa, P'es'iroose haytsaa k'ans's'eedda bitaniyaa dabboo P'es'iroosa, «Taani neena aanana daro ataakilttiyaa gidдон be'abeykkitayee?» yaagiide oochcheedda.

²⁷ P'es'iroose k'aykka kaddeedda; ellekka kut-tuu waassi aggeedda.

*Yesuusi P'ilaas'oosa Sintsa Shiik'eedda
(Mat. 27:1-2, 11-14; Mar. 15:1-5; Luk'. 23:1-5)*

²⁸ Unttunttu Yesuusa K'ayaafaa golleppe Roome asaa ayissiyaawaa ooso golliyyaa afeeddino. Sa'ay wontta guura; Ayihudatu Paasigaa bonchchiyya gallassaa k'umaa maanaw, barenttu huup'iyaw tunenna mala, Roome asaa ayissiyaawaa ooso golliyyaa gelibeykkino.

²⁹ Hewaa diraw, P'ilaas'oosi unttunttukko kare kesiide, «Ha bitaniyaa hinttenttu ayaan mooti-itee?» yaageedda.

³⁰ Unttunttu, «I iitabaa ootsibeennawaa gid-intto, nuuni Aa neekko ahokko» yaageeddino.

³¹ P'ilaas'oosi zaariide untunttoo, «Hinttenttu Aa afiide, hinttenttu higgii giyaawaadan, Aa bolla pirdдите» yaageedda.

Ayihudatuu, «Oonanne wod'iyaa maatay nuw baawa» yaageeddino.

³² Hawe haneeddawe Yesuusi ay mala hayk'uwaa hayk'k'anentto erissanaw haasayeeddawe polettanaassa.

³³ P'ilaas'oosi bare oosuwaa golle laa'entsuwaa geliide, Yesuusa s'eesiide, «Neeni Ayihuda kaatee?» yaagiide Aa oochcheedda.

³⁴ Yesuusi P'ilaas'oota, «Ha ooshaa neeni neeppe oochchayiyee woy hara Asay new tabaa odeeddee?» yaageedda.

³⁵ P'ilaas'oosi zaariide, «Taana Ayihuda asaa gay? Ne zaratuunne k'eesatuwaa kaappatuu neena taw aatsi immeeddino; neeni ayaa ootsaaddii?» yaageedda.

³⁶ Yesuusi, «Ta kawutetsay ha alamiyaanna gidenna. Ta kawutetsay ha alamiyaanna gideeddentto, Taana Ayihudatoo aatsi immennaadan, Taw ootsiyaawanttu Taw olettana; shin Ta kawutetsay ha alamiyaanna gidenna» yaageedda.

³⁷ Hewaa diraw, P'ilaas'oosi Yesuusa, «Yaatina, neeni kaateeyye?» yaagiide oochcheedda.

Yesuusi zaariide, «Neeni Taana kaatiyaa gaadda. Taani tumuwaa markkattana diraw yelettaad; k'ay hewaa diraw, ha alamiyaa yaad. Tumuwa bagga gideedda ooninne Taani giyaawaa siseedda» yaageedda.

³⁸ P'ilaas'oosi, «Tumuu ayee?» yaageedda.

P'ilaas'oosi hewaa geeddawaappe guyyiyaan, Ayihudatuwaakko kare kesiide, «Taani aan ay balaanne demmabeykke.

³⁹ Shin Paasigaa bonchchiyaa gallassi, itti asaa taani hinttenttoo k'ashuwaappe billiyaa dooyay de'ee; taani hinttenttoo Ayihudatuu kaatiyaa billiyaawaa koyyiitee?» yaageedda.

⁴⁰ Unttuntu zaariide, barenttu kooshshaa d'ok'k'u ootsiide, «Barbbaana billappe attin, Aa gidenna!» yaageeddino. Shin Barbbaani paañnuwaa.

19

*Wotaadaratuu Yesuusa Bolla K'illiic'c'eeddino
(Mat. 27:27-32; Mar. 15:15-21)*

¹ Hewaappe guyyiyaan, P'ilaas'oosi Yesuusa oyk'k'iide, lissuwaan shoc'eedda.

² Wotaadaratuu aguntsaappe kalachchaa giigissiide, Aa huup'iyaan wotseeddino; k'ay zo'o mayuwaakka Aa mayzseeddino.

³ Aakko shiik'iide, «Ayihuda kaatew, shemppuwaa gam"a!» yaagiide Aa shaiyyaa bak'k'eeddino.

⁴ P'ilaas'oosi k'aykka kare kesiide Ayihudatuwaa, «Be'ite, taani aan ay balaanne demmabeennawaa hinttenttu erana mala, Aa hinttenttukko kare kessana» yaageedda.

⁵ Hewaappe guyyiyaan, Yesuusi aguntsaa kalachchaa bare huup'iyaan wotsiide, zo'o mayuwaa mayyiide, kare kesseedda; P'ilaas'oosi Ayihudatuwaa, «Bitaniyaa hawaa be'ite» yaageedda.

⁶ K'eesatuwaa kaappatuunne wotaadaratuu Aa be'eedda wode, barenttu kooshshaa d'ok'k'u ootsiide, «Mask'k'aliyaa bolla misimaariyan d'ishaade Aa sulla! Sulla!» yaageeddino.

P'ilaas'oosi untuntta, «Hinttenttu Aa afiide, mask'k'aliyaa bolla misimaariyan d'ishiide sullite; ayaw gooppe, taani ay balaanne demmabeykke» yaageedda.

⁷ Ayihudatuu zaariide, «Nuw higgii de'ee; nu higgii giyaawaadan, I hayk'k'anaw bessee; ayaw gooppe, I barena S'oossaa Na'aa ootseedda» yaageeddino.

⁸ P'ilaas'oosi hewaa siseedda wode, kasewaappe loytsi yayyeedda.

⁹ K'aykka P'ilaas'oosi bare oosuwaa golle simmi geliide Yesuusa, «Neeni hak'appe yaaddii?» yaagiide oochcheedda; shin Yesuusi aw aynne zaaribeenna.

¹⁰ Hewaa diraw, P'ilaas'oosi Aa, «Taw odikkii? Neena billanaw woy mask'k'aliyaa bolla misimaariyan d'ishaade kak'k'anaw taw maatay de'iyawaa erikkiyye?» yaageedda.

¹¹ Yesuusi, «S'oossay new bollappe maataa immibeennabaa gidintto, new Ta bolla maatay de'enna shin. Hewaa diraw, Taana new aatsi immeeddawe aad'd'iyaa nagaraa ootseedda» yaageedda.

Yesuusa Hayk'oo Pirddeeddino

(Mat. 27:15-31; Mar. 15:6-20; Luk'. 23:13-25)

¹² P'ilaas'oosi hewaa siseedda wode, Yesuusa billanaw ogiyaa koyyeedda; shin Ayihudatuu barenttu kooshshaa d'ok'k'u ootsiide, «Neeni Aa bil-liyaawaa gidooppe, Kaatiyaa K'eesaare dabbo gi-

dakka! Barena kaatiyaa giyaa ooninne K'eesaare morkke!» yaageeddino.

¹³ P'ilaas'oosi hewaa sisiide, Yesuusa kare kesseedda. Yaatiide shuchchaa baasuwaaw giyaa sa'aan pirddaa oydiyaan utteedda; Ibraayiss's'e k'aalaan he sa'ay gaytaa giyaawaa.

¹⁴ He gallassay Paasigaa bonchchiyaa gallas-saw giigissiyaa gallassaa; sa'ay usuppun saatiyaa heera gidanawaa. P'ilaas'oosi Ayihudatuwaa, «Hinttenttu kaatiyaa hawaa be'ite!» yaageedda.

¹⁵ Ayihudatuu barenttu kooshshaa d'ok'k'u oot-siide, «Digga! Digga! Mask'k'aliyaa bolla misimaariyan d'ishaade sulla!» yaageeddino.

P'ilaas'oosi zaariide, «Hinttenttu kaatiyaa taani mask'k'aliyaa bolla misimaariyan d'ishaade sul-liyaawaa koyyiitee?» yaagiide oochcheedda.

K'eesatuwaa kaappatuu, «K'eesaareppe hara kaatii nuw baawa!» yaageeddino.

¹⁶ Hewaappe guyyiyaan, untunttu mask'k'aliyaa bolla misimaariyan d'ishiide, Yesuusa kak'k'ana mala, P'ilaas'oosi untunttoo aatsi immeedda.

Yesuusa Sulleeddino

(Mat. 27:32-44; Mar. 15:21-32; Luk'. 23:26-43)

Untunttu Yesuusa oyk'k'iide, afeeddino.

¹⁷ Yesuusi bare mask'k'aliyaa tookkiide, Guuggiyaasaa geetettiyaasaa beedda. «Guuggiyaasaa»^{*} giyaawe Ibraayiss's'e k'aalaan «Golggootaa» giyaawaa.

^{*} **19:17** «Guuggiyaasaa» Hewaan asaa guuggiyaa malati med'etteedda wogga shuchchay de'iyaa diraw, «Guuggiyaasaa geetetteedda».

¹⁸ Unttuntu he sa'aan mask'k'aliyaa bolla misimaariyan d'ishiide, Yesuusa kak'k'eeddino; k'ay aanana hara laa"u asatuu, ittuwaa ya baggana k'ay ittuwaa ha baggana Yesuusa gidduwaan wot-siide, mask'k'aliyaa bolla misimaariyan d'ishiide kak'k'eeddino.

¹⁹ P'ilaas'oosi s'ifatiyaa s'aafiide, mask'k'aliyaa bolla wotseedda. I s'aafeeddawe, «Ayihudatuu Kaatiyaa, Naazireetiyaa Yesuusa» yaagee.

²⁰ Yesuusi mask'k'aliyaa bolla misimaariyan d'ishettiide suletteedda sa'ay katamaa matan de'iyaa diraw, daro Ayihudatuu he s'ifatiyaa nabbabeeddino. S'ifatii Ibraayiss's'e k'aalaan, Roomayss's'e k'aalaaninne Giriike k'aalaan s'aafetteedda.

²¹ Hewaa diraw, Ayihuda k'eesatuwaa kaapatuu P'ilaas'oota, «*«Ha bitanii barena Ayihuda kaatiyaa yaageedda» gaade s'aafappe attin, «Ayihuda kaatiyaa» gaade s'aafoppa» yaageeddino.*

²² P'ilaas'oosi, «Taani s'aafeeddawaa s'aafa diggaad» yaagiide zaareedda.

²³ Wotaadaratuu mask'k'aliyaa bolla misimaariyan d'ishiide, Yesuusa kak'k'eeddawaappe guyyiyaan, Aa mayuwaa akkiide, oyddu kessi shaakkeeddino; itti itti wotaadaraa itti shaakuu gakteedda. Aa adussa mayuwaakka akkeeddino; adussa mayuu hashiyaappe doommiide, duge gakkanaw yeddi mayettiyaawaappe attin, k'ans's'ettiide sikettibeenna.

²⁴ Wotaadaratuu ittuu ittuwaa, «Oona gakkanentto, saamaa woy es'aa yegganaappe attin, mayuwaa peed'okko» yaageeddino. Hewe haneeddawe S'oossaa Mas'aafay, «Ta mayuwaa

shaakki akkeeddino; ta adussa mayuwaan saamaa yeggeeddino» giyaawe polettanaassa. Hewaa diraw, wotaadaratuu hewaa ootseeddino.

²⁵ Shin Yesuusa mask'k'aliyaa matan Aa daaya, Aa aatti michchata, K'aliyooop'aa machchata Mayraamanne Magdala geetettiyaa katamaappe yeedda Mayraama ek'k'eeddino.

²⁶ Yesuusi bare daayanne I siik'iyaa kaalliyaawe hewan ek'k'eeddawannta be'iide, bare daayo, «Ha mishiratte, ne na'aa hawaa be'a!» yaageedda.

²⁷ Hewaappe guyyiyaan, he kaalliyaawaa «Ne daayo hanno be'a!» yaageedda. He kaalliyaawe izo he saatiyaappe doommiide, bare soy afeedda.

Yesuusa Hayk'uwaa

(Mat. 27:45-56; Mar. 15:33-41; Luk'. 23:44-49)

²⁸ Hewaappe guyyiyaan, Yesuusi ubbabay hak'i poletteeddawaa eriide, S'oossaa Mas'aafay geeddawe polettana mala, «Taana saammee» yaageedda.

²⁹ He sa'aan itti s'uggaa kumeedda c'aala woyniyaa eessay de'ee. Unttuntu ispponjjiyaa he woyniyaa eessaan yeggiide, hisoop'p'iyaa geetettiyaa mitsaa s'eeraan wotsiide, Yesuusa doonaakko shiishsheeddino.

³⁰ Yesuusi woyniyaa eessaa gans's'i be'eeddawaappe guyyiyaan, «Poletteedda» yaageedda.

Yesuusa Miyyiyaa Tooraan C'addeeddino

K'ay hewaappe guyyiyaan, bare huup'iyaa toochchiide, bare shemppuwaa immeedda.

31 He gallassay Ayihudatoo gigettiyaa gallassaa[†] gidiyaa dirawunne k'ay he Sambbatay daro bonchcho gidiyaa diraw, Sambbataan asatuwaa anhay mask'k'aliyaa bolla peeshenna mala, suletteedda asatuwaa suyiliyaa mentsiide,[‡] mask'k'aliyaappe wotsana mala, Ayihudatuu P'ilaas'oosa woosseeddino.

32 Hewaa diraw, wotaadaratuu yiide, Yesu-usanna suletteedda koyro bitaniyaa suyiliyaa mentseeddino; k'ay aanana suletteedda laa'entso bitaniyaa suyiliyaakka mentseeddino.

33 Shin Yesuusakko yeedda wode I hayk'k'i diggeeddawaa be'iide, Aa suyiliyaa mentsibeykkino.

34 Gidooppenne, wotaadaratuwaappe ittuu Aa miyyiyaa tooraan c'addeedda. Ellekka suut-sayenne haatsay goggi aggeedda.

35 Hinttenttu ammanana mala, hawaa be'eeddawe markkatteedda; I markkat-tiyaawekka tumuwaa; k'ay bare haasayay tuma gidiyaawaa I ereedda.

36 Hewe haneeddawe S'oossaa Mas'aafay, «Aa mek'etsatuwaappe ittuunne me"enna» geeddawe polettanaassa.

37 K'aykka S'oossaa Mas'aafay haray, «Asay bare

[†] **19:31** *Ayihudatoo gigettiyaa gallassaa:* Paasigay saaminttaappe itti gallassaa awudenne gidana danddayee; shin Yohaannisa mishiraachchuu tamarissiyaawaadan, Paasigaa wodii hananaw bessiyaawe, laytsaa laytsaan Yesuusi mask'k'aliyan kak'etti hayk'k'eedda sambbataana gidana koshshee. [‡] **19:31**

Suletteedda asatuwaa suyiliyaa mentsiide: Ha wogay Roome kawutetsaa wogaadan, mask'k'aliyan suletteedda asatuu ellekka hayk'k'ana mala ootsiyaa ogiyaa guussaa. **19:36** Kes.

12:46; Pay. 9:12; Maz. 34:20

c'addeeddawaa be'ana» yaagee.

Yesuusi Moogetteedda

(Mat. 27:57-61; Mar. 15:42-47; Luk'. 23:50-56)

³⁸ Hewaappe guyyiyaan, Armmaatiyaasa geetettiyaa katamaappe yeedda Yooseefo Yesuusa anhaa akkiide afanaw P'ilaas'oosa woosseedda; Yooseefo Ayihudatoo yayyeedda diraw, Asay erennaan Yesuusa kaalliyaawaa.

Yooseefo woossina P'ilaas'oosi, «Afa» yaageedda. Hewaa diraw, Yooseefo biide, Yesuusa anhaa afeedda.

³⁹ K'ay Nik'oodimoosi hewaappe kase Yesuusakko k'amma yeeddawe, kawaraannanne godare uutsaanna walaketteedda oytamanne ichcheshu kiilo giraame gidiyaawaa keena shittuwaa oyk'k'i akkiide, Yooseefonna yeedda.

⁴⁰ He laa"u asatuu Yesuusa anhaa akkiide, Ayihudatuu anhaa s'aas'iyaa wogaadan, shittuwaanna gatsiide, mooguwaa afilan s'aas'eeddino.

⁴¹ Yesuusi mask'k'aliyaa bolla misimaariyan d'ishettiide suletteedda sa'aan daro atikilttiyaa sa'ay de'ee; he atikilttiyaa sa'aa gidдон shuchchaa wooc'i kesseedda biro ooninne moogettibeenna ooratsa duufuu de'ee.

⁴² He duufuu matan de'iyaa dirawunne k'ay Ayihudatuu Sambbataw giigettiyaa gallassaa gidiyaa diraw, Yesuusa yaan wotseeddino.

20

Yesuusi Hayk'uwaappe Denddeedda

(Mat. 28:1-8; Mar. 16:1-8; Luk'. 24:1-12)

¹ Wogaa gallassi guuran, biro daabidaabiyaawaan, Magdala geetettiyaa katamaappe yeedda Mayraama Yesuusi moogetteedda duufuwaakko baade shuchchay he gonggoluwaa doonaappe denddikichcheed-dawaa be'aaddu.

² Simooni P'es'iroosakkonne Yesuusi siik'iyaa yekko kaalliyaawaakko, iza wos's'aadde baade, «Duufuwaappe Godaa afi diggeeddino; hak'an Aa wotseeddinonttonne nuuni erokko» yaagaaddu.

³ Hewaa diraw, P'es'iroosinne yekko kaalliyaawe aggiide, duufuwaakko beeddino.

⁴ Laa"uukka ittippe wos's'eeddino; shin yekko kaalliyaawe P'es'iroosappe aad'd'i kasetiide, he duufuwaakko gakkeedda.

⁵ He kaalliyaawe hokkiide, mooguwaawaa aflaa be'eedda; shin giddo gelibeenna.

⁶ Simooni P'es'iroose Aa kaalli yiide, duufuwaawaa giddo geleedda. Yaatiide mooguwaawaa aflag hewan de'iyaaawaa be'eedda;

⁷ k'ay Yesuusa huup'iyaan s'aas'etti utteedda aflag he s'aas'etteeddawaadankka dumma itti sa'aan de'iyaaawaa be'eedda; he aflag dumma de'eeppe attin, mooguwaawaa aflaganna ittippe de'enna.

⁸ He wode, kasetiide gonggoluwaakko gakkeedda yekko kaalliyaawe geli be'iide amma-needda.

⁹ Yesuusi hayk'uwaappe denddanaw bessiyaawaa odiaa S'oossaa mas'aafaa untunttu biro akeekibeykkino.

¹⁰ Hewaappe guyyiyaan, kaalliyaawanttu bar-enttu golle simmiide beeddino.

Yesuusi Magdala Mayraamiw Beetteedda
(*Mat. 28:9-10; Mar. 16:9-11*)

¹¹ Shin Mayraama he duufuwaa doonaan ek'k'aade yeekkaadde hokkaade duufuwaa giddo s'eellaaddu.

¹² Bootsa mayuwaa mayyeedda laa'u kiitanchchatuu Yesuusa anhay giseedda sa'aan ittuu hup'issanna ittuu gedissanna utteeddawantta be'aaddu.

¹³ Unttuntu izo, «Mishirattee, ayaw yeekkay?» yaagiide oochcheeddino.

Iza, «Asatuu ta Godaa afi diggeeddino; unttuntu hak'an wotseeddinonttonne taani erikke» yaa-gaaddu.

¹⁴ Hewaa geeddawaappe guyyiyaan, guyye simma s'eellaade, Yesuusi ek'k'eeddawaa be'aaddu. Shin I Yesuusa gideeddawaa akeekabeyikku.

¹⁵ Yesuusi izo, «Mishirattee, ayaw yeekkay? Oona koyyay?» yaagiide oochcheedda.

Mayraama atikilttiyaa naagiyaawaa gaade, «Go-daw, neeni akkeeddawaa gidoope, Aa hak'an wotsaaddintto, taw odaarikkii; taani Aa akkana» yaagaaddu.

¹⁶ Yesuusi izo, «Mayraamee» yaageedda.

Aa aakko simmaade, Ibraayiss's'e k'aalaan «Rabunii» yaagaaddu; hewaa biletsay «Tamaarissiyaawoo» giyaawaa.

¹⁷ Yesuusi izo, «Taani biro Ta Aawuwaakko babeena diraw, Taana bochchoppa; shin Ta ishatuwaakko baade, Taani Ta Aawuwaakkonne hinttenttu Aawuwaakko, Ta S'oossaakkonne

hinttenttu S'oossaakko, pude bay geedda» gaade untunttoo oda» yaageedda.

¹⁸ Magdala geetettiyaa katamaappe yeedda Mayraama Godaa be'eeddawaanne iziww I hewaa odeeddawaa baade kaalliyaawanttoo odaaddu.

Yesuusi Bare Kaalliyaawanttoo Beetteedda

(Mat. 28:16-20; Mar. 16:14-18; Luk'. 24:36-49)

¹⁹ He Wogaa gallassi omarssi, kaalliyaawanttu Ayihudatoo yayyeedda diraw, penggiyaa gorddiidde, shiik'i utti de'ishshin, Yesuusi yiide, untunttu gidduwaan ek'kiide, «Sarotetsay hinttenttoo gido» yaageedda.

²⁰ Hewaa geeddawaappe guyyiyaan, bare kushiyaanne bare miyyiyaa untuntta besseedda; kaalliyaawanttu Godaa be'eedda wode loytsi nashetteeddino.

²¹ Yesuusi laa'entsuwaa untunttoo, «Sarotetsay hinttenttoo gido; Ta Aabbu Taana kiitteeddawaadan, Taanikka hinttentta kiittay» yaageedda.

²² Hewaa geeddawaappe guyyiyaan, untunttu bolla ufu giide shemppeedda; k'ay, «Geeshsha Ayaanaa akkite.

²³ Hinttenttu atto geedda asaa nagaray atto geetettanawaa; hinttenttu atto geenawanttu nagaray atto geetettenna» yaageedda.

Yesuusanne Toomaasa

²⁴ Shin tammanne laa"u kaalliyaawanttuppe ittuu, Manttiyaa giyaa Toomaasi, Yesuusi yeedda wode untunttunna baawa.

²⁵ Hewaa diraw, yekko kaalliyaawanttu Toomaasaw, «Nuuni Godaa be'eeddo!» yaageeddino.

Shin Toomaasi untunttoo, «Misimaariyan I c'adetteedda Aa kushiyan de'iyaa mallaa be'ennaaninne he mallaa ta birad'd'iyen bochchennan, k'ay ta kushiya Aa miyyiyaan yeedda be'ennaan taani ammanikke» yaageedda.

²⁶ Saaminttaappe guyyiyaan, Yesuusa kaalliyaawanttu k'aykka gollen shiik'i utteeddino; Toomaasikka untunttunna de'ee. Penggii k'ashetti utti de'ishshin, Yesuusi yiide, untunttu gidduwaan ek'k'iide, «Sarotetsay hinttenttoo gido» yaageedda.

²⁷ Hewaappe guyyiyaan, Yesuusi Toomaasa, «Ne kushiya haa ahaade, Ta kushiya be'a, k'ay ne kushiya haa ahaade, Ta miyyiyaan yeedda be'a, neeni ammaniyaawaa gidappe attin, ammanen-nawaa gidoppa!» yaageedda.

²⁸ Toomaasi zaariide, «Ta Godaw, ta S'oossaw!» yaageedda.

²⁹ Yesuusi, «Neeni Taana be'eedda diraw ammanaadda; be'ennaan ammaneeddawatantu anj-jetteeddawatanta» yaageedda.

Ha Mas'aafaa K'ofaa

³⁰ Yesuusi ha mas'aafan s'aafettibeenna hara daro malaatatuwaa barena kaalliyaawanttu sintsan ootseedda.

³¹ Shin Yesuusi, I Kiristtoosa, S'oossaa Na'aa gidiyaawaa hinttenttu ammanana malanne, k'ay Aa ammaniide Aa suntsan de'uwaa hinttenttu demmana mala, hawe s'aafetteedda.

21

Yesuusi Laappu Kaalliyaawanttoo Beetteedda

¹ Hewaappe guyyiyaan, Yesuusi S'ibiriyaadoosa geetettiyaa abbaa gas'aan bare kaalliyaawanttoo laa'entsuwaa beetteedda. I untunttoo hawaadan beetteedda.

² Simooni P'es'iroosinne manttiyaa geetettiyaa Toomaasi, K'aanaa Galiilaappe yeedda Naatinaa'eeli, Zabddiyoosa naanaynne* Yesuusa kaalliyaawanttuppe hara laa"atuu ittippe de'iino.

³ Simooni P'es'iroose untunttoo, «Taani moliyaa oyk'k'anaw bay» yaageedda.

Untunttu, «Nuunikka neenanna baana» yaagiide, kesiide wonggiriya giddo geleeddino; shin untunttu he gallassi k'amma moliyaa ayinne oyk'k'ibeykkino.

⁴ Wonttiyaa wode away kessanaappe kase, Yesuusi abbaa gas'aan ek'k'eedda; shin Aa kaalliyaawanttu Yesuusa gideeddawaa eribeykkino.

⁵ Yesuusi untuntta, «Naatoo, moliyaa oyk'k'ibeykkiteeyye?» yaageedda.

Untunttu zaariide, «Ayinne oyk'k'ibeykko» yaageeddino.

⁶ I zaariide, «Hinttenttu dabbaa wonggiriyaappe ushechcha baggakko yeggite; amareedawaa hinttenttu oyk'k'ana» yaageedda. Hewaa diraw, dabbaa ushechcha baggakko yeggina, molii dareedda diraw, goochchi kessanawe untuntta s'ooneedda.

⁷ Yesuusi siik'iyaa Aa kaalliyaawe P'es'iroosa, «Hawe Godaattennee!» yaageedda. Simooni P'es'iroose Godaa I gideeddawaa siseedda wode, kallo de'iyaa diraw, bare mayuwaa mayyiide, abbaa giddo guppi geleedda.

* **21:2** *Zabddiyoosa naanaa*: Ishatuwaa gideedda Yaak'oobanne Yohaannisa.

⁸ Shin yekko kaalliyaawanttu molii kumi utteedda dabbaa goochchiide, wonggiriyaan abbaappe gas'aa kesseeddino; untunttu abbaappe laa"u s'eetu wad'aa keenaa haakkiide de'iinoppe attin, loytsi haakkiide de'ikkino.

⁹ Untunttu abbaappe gas'aa kesseedda wode, s'iis'untsaa bonk'k'uwaan molii de'iyawaanne ukitsaa be'eeddino.

¹⁰ Yesuusi untuntta, «Ha"i hinttenttu oyk'k'eedda moliyaappe amareedawaa haammite» yaageedda.

¹¹ Simooni P'es'iroose wonggiriyaan geliide, s'eetanne ishatamanne heezzu wogga moletuu kumi utteedda dabbaa goochchiide, abbaappe gas'aa kesseedda; molii hewaa keena daro gidinakka dabbay daakettibeenna.

¹² Yesuusi untuntta, «Ha yiide, k'an"iyaa k'an"ite» yaageedda. Yesuusa kaalliyaawantuppe ittuunne, «Neeni oonee?» giide Aa oochchanaw s'alibeenna; ayaw gooppe, Godaa I gideeddawaa untunttu ereeddino.

¹³ Yesuusi yiide, ukitsaa akkiide, untunttoo immeedda; moliyaakka hewaadan immeedda.

¹⁴ Yesuusi hayk'uwaappe denddeeddawaappe guyyiyaan, bare kaalliyaawanttoo beettishshin hawe heezentsuwaa.

Yesuusanne P'es'iroosa

¹⁵ Untunttu k'umaa meeddawaappe guyyiyaan, Yesuusi Simooni P'es'iroosa,

«Yohaannisa na'aa Simoonaa, Taana hawanttuppe aatsaade siik'ay?»[†] yaageedda.

Simooni P'es'iroose, «Ee Godaw, taani neena dosiyaawaa neeni eraasa» yaageedda.

Yesuusi Aa, «Ta dorssaa maratuwaa heemma» yaageedda.

¹⁶ Yesuusi k'aykka, «Yohaannisa na'aa Simoonaa, Taana siik'ay?» yaageedda.

Simooni P'es'iroose, «Ee Godaw, taani neena dosiyaawaa neeni eraasa» yaageedda.

Yesuusi, «Ta dorssatuwaa heemma» yaageedda.

¹⁷ Yesuusi heezzentsuwaa, «Yohaannisa na'aa Simoonaa, Taana dosay?» yaageedda.

Yesuusi heezzentsuwaa Simooni P'es'iroosa, «Taana dosay?» yaagiide oochcheedda diraw, P'es'iroose kayyottiidde, «Godaw, neeni ubbabaa eraasa; taani neena dosiyaawaa neeni eraasa» yaageedda.

Yesuusi, «Ta dorssatuwaa heemma.

¹⁸ Taani new tumuwaa oday; neeni wodallatetsaan de'iyaa wode, ne s'eessan sak'k'iyaa neerekka danc'c'aade, neeni koyyeeddasa baasa. Shin c'imeeddawaappe guyyiyaan, ne kushiya mic'c'a bessaasa. Neena hara uray danc'c'issanawaa; neeni dosennasaakka afee» yaageedda.

¹⁹ Yesuusi hewaa P'es'iroose ay mala hayk'uwaa hayk'k'iide, S'oossaa bonchchissanenttonne erissanaw geedda; k'ay hewaa geeddawaappe

[†] **21:15** «Taana hawanttuppe aatsaade siik'ay?» Hawaa guussay, «Taana ha yewatuwaa siik'iyawaappe aatsaade siik'ay?» guussaa.

guyyiyaan, Yesuusi P'es'iroosa, «Taana kaala» yaageedda.

Yesuusanne Yekko Kaalliyaawaa

²⁰ P'es'iroose guyye simmiide, Yesuusi siik'iyaa kaalliyaawe bareppe guyyenna yiyaawaa be'eedda; he kaalliyaawe kawuwaa miyaa sa'aan Yesuusakko shiik'iide Aa, «Godaw, neena aatsi immanawe oonee?» yaageeddawaa.

²¹ P'es'iroose he kaalliyaawaa be'iide Yesuusa, «Godaw, ha bitanii k'ay waananee?» yaageedda.

²² Yesuusi Aa, «Taani yaana gakkanaw I de'ana mala Taani koyyoope, hewe neena ayaa metii? Neeni Taana kaala» yaageedda.

²³ Hewaa diraw, he kaalliyaawe hayk'k'enna giyaa haasayay ishatuwaa ubbaakko gakkeedda; shin Yesuusi, «Taani yaana gakkanaw, I de'ana mala, Taani koyyoope, neena ayaa metii?» geeddawaappe attin, «Hayk'k'enna» gibeenna.

²⁴ He yewuwaabaa markkatteeddawenne k'ay hewaa s'aafeeddawe he kaalliyaawaa Aa markkatetsay tuma gidiyaawaa nuuni ereetto.

²⁵ Yesuusi ootseedda hara darobaykka de'ee; ubbabay huup'iyaa huup'iyaa s'aafettinto, s'aafettiyaa mas'aafatoo ha mule alamii gidanawaa taw malatenna.

Geeshsha Mas'aafaa
The Holy Bible in the Dawuro language of Ethiopia,
Latin script

copyright © 2024 The Word for the World International

Language: (Dawro)

Contributor: The Word for the World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 May 2025 from source files dated 1 May 2025

e663db08-d959-5a91-aa50-cd0737b1040c